

**LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJOS
2018 METŲ VEIKLOS ATASKAITA**

2019 m. kovo 1 d.
Vilnius

UŽSIENIO REIKALŲ MINISTRO LINO LINKEVIČIAUS ŽODIS

Prasmingai minėdami valstybės atkūrimo šimtmetį, vertybiškai ir kokybiškai atstovavome Lietuvos interesams užsienyje, ieškojome naujų galimybių ir veiklos erdvių savo šaliai. Veikdami regione ir globalioje erdvėje, individualiai ir kartu su sąjungininkais siekėme užtikrinti taiką ir saugumą.

NATO išliekant esminiu saugumo Lietuvai garantu, diplomatinėmis priemonėmis siekėme stiprinti strateginį transatlantinį ryšį. Briuselyje 2018 m. liepos mėnesį vykusio NATO viršūnių susitikimo rezultatai reikšmingi Lietuvai: priimta Transatlantinė deklaracija, kurioje patvirtinta transatlantinio ryšio svarba ir sutarta dėl tolygesnio naštos pasidalijimo užtikrinimo ir visiško priešakinių NATO pajėgų dislokavimo, priimta Parengties iniciatyva, kuria siekiama parengti daugiau NATO pajėgų veikti per trumpą laiką.

Svariu 2018 m. laimėjimu Lietuvai yra narystė Europos bendradarbiavimo ir plėtros organizacijoje (EBPO). Tai turės teigiamos įtakos pritraukiant daugiau užsienio investicijų, keičiantis EBPO šalių gerąja praktika švietimo, mokslo, aplinkosaugos ir kitose valstybės valdymo srityse.

Europos Sąjungoje (ES) siekėme ir toliau atspindėti Lietuvos interesus. Aktyviai dirbome rengdamiesi deryboms dėl ES Daugiametės finansinės programos 2021-2027 metams, akcentuodami lėšų būtinumą tolesnei ES šalių integracijai ir sanglaudai. Iššūkiu ES išlieka Jungtinės Karalystės pasitraukimas iš ES, migracija ir ES išorinių sienų apsauga.

Įgyvendindami ES Rytų partnerystės politiką, stiprinome santykius su Ukraina, Sakartvelu, Moldova. Ypač daug pastangų skyrėme nuo Rusijos okupacijos kenčiančiai Ukrainai. Akivaizdu, kad ES atsirado daugiau supratimo Ukrainos atžvilgiu ir mūsų pastangos ir įdirbis yra labai akivaizdūs ir prasmingi regioniniam saugumui.

Valstybės atkūrimo šimtmetis buvo puiki proga sustiprinti ryšius su užsienyje gyvenančiais mūsų tautiečiais, siekėme, kad kuo daugiau lietuvių įsitrauktų į valstybės gyvenimą, puoselėtų tautinę tapatybę.

2018 m. priėmus naujos redakcijos Diplomatinės tarnybos įstatymą sudarytos prielaidos į diplomatinę tarnybą pritraukti ir dar svarbiau – joje išlaikyti geriausius specialistus – ir taip kurti stiprią diplomatinę tarnybą, galinčią tinkamai ir profesionaliai atstovauti Lietuvos Respublikos interesams užsienyje.

UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJOS VEIKLOS 2018 M. KONTEKSTAS

Geopolitinė pasaulio padėtis 2018 m. buvo dinamiška ir intensyvi. Įtampą ir neužtikrintumą pasaulyje lėmė globalūs procesai tokie kaip tarptautinės sistemos pamatų ardymas, iššūkiai transatlantiniams ryšiams, terorizmas, hibridinės ir kibernetinės grėsmės, populizmo plitimas, žmogaus teisių pažeidimai, religinis ekstremizmas, klimato kaita, nelegali migracija, gilėjančios humanitarinės krizės, agresyvios atakos prieš žurnalistus, nepagarba universalioms vertybėms. Rusija stiprino globalią įtaką ir karinę galią, siekė dominuoti savo interesų zonoje, tęsė okupacinę politiką Ukrainoje, kėlė įtampą Baltijos jūros regione. Tarptautinėje aplinkoje stiprėjo globalių galių – JAV ir Kinijos – priešprieša, jų varžybos prekybos politikos ir saugumo srityse. Stiprėjanti Kinijos politinė, ekonominė, karinė galia tapo iššūkiu net tik kaimyninėms jos valstybėms, bet ir Vakarų demokratijoms. Europos Sąjungoje įtampą kėlė Jungtinės Karalystės pasitraukimo iš Europos Sąjungos (BREXIT) procesas, Vokietijos ir Prancūzijos santykių dinamika, stiprėjančios populistinės jėgos Italijoje. Prie nestabilumo pasaulyje prisidėjo JAV sprendimai pasitraukti iš daugiašalių organizacijų ir susitarimų, besitęsiantis karas Sirijoje, krizė Jemene, įtampa Izraelio – Palestinos santykiuose, neramumai Pietų Amerikos (Venesuela) ir Afrikos valstybėse (Malis, Libija).

Siekdama užtikrinti šalies saugumą, Lietuva stiprino gynybinius ir atgrasymo pajėgumus. 2018 m. Lietuva įgyvendino įsipareigojimą krašto gynybai skirti 2 proc. bendrojo vidaus produkto (BVP), stiprino šauktinių sistemos kariuomenėje vaidmenį. Politinės partijos sutarė dėl tolesnio finansavimo gynybai didinimo iki 2,5 proc. BVP. NATO vadovų susitikime pradėtas naujas NATO adaptacijos prie besikeičiančios saugumo aplinkos etapas. Patvirtinta transatlantinio ryšio svarba, sutarta dėti daugiau pastangų tolygesniam naštos pasidalijimui užtikrinti. Priimta Parengties iniciatyva, kuria siekiama, kad NATO turėtų daugiau ir geriau parengtų pajėgų veikti per trumpą laiką. Žengtas žingsnis kovoje su hibridinėmis grėsmėmis – sutarta steigti NATO greitojo reagavimo komandas, kurios operatyviai padėtų hibridinio išpuolio atveju. Sustiprintas dėmesys Aljanso energetinio saugumo klausimams, taip pat Vilniuje veikiančio NATO Energetinio saugumo kompetencijų centrai. Toliau buvo tvirtinama Lietuvos strateginė partnerystė su JAV, siekiant dar didesnio JAV įsitraukimo Lietuvos saugumo ir gynybos užtikrinimą Rusijos keliamų grėsmių akivaizdoje.

Identifikuoti ir pozicijose atspindėti Lietuvos interesai Europos Sąjungoje (ES): ES vieningos rinkos gilinimas, dėmesys Rytų kaimynystei (pratęstos ES sankcijos Rusijai, pritarta naujam sankcijų režimui dėl cheminio ginklo), kova prieš dezinformaciją, kibernetinio saugumo stiprinimas, dėmesys ES-NATO santykiams. Aktyviai dalyvauta sprendžiant svarbiausius ES migracijos darbotvarkės klausimus. Dėmesys buvo skiriamas pasirengimui deryboms dėl naujos Daugiametės finansinės programos 2021–2027 m.

2018 m. Lietuva oficialiai tapo 36-ąja Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO) nare ir įsivertino tarp stipriausių pasaulio ekonomikų. Narystė EBPO turės teigiamos įtakos pritraukiant investicijas, tarptautinio skolinimosi kaštams, socialinei ir ekonominei atskirčiai mažinti, tvariam šalies augimui užtikrinti. Lietuva taip pat galės naudotis naujausiais EBPO tyrimais ir taikyti gerąją EBPO šalių narių patirtį, gerindama valstybės valdymo kokybę.

Saugumo, gynybos, energetiniai ir ekonominiai interesai sustiprino Lietuvos ir Lenkijos politinius ryšius. Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimą skatino ES darbotvarkės dinamika, regioninio saugumo iššūkiai ir bendras abiejų šalių interesas užtikrinti JAV karių dislokavimą regione, energetinės nepriklausomybės, strateginių komunikacijų ir transporto arterijų vystymas. Atnaujintas dialogas tautinių mažumų švietimo klausimais, stiprinami pilietinės visuomenės ir akademinės bendruomenės ryšiai.

Šiaurės ir Baltijos valstybių (NB8) santykiuose pagrindinis dėmesys buvo skirtas regiono saugumui ir veiklos koordinavimui tarptautiniuose forumuose. Atnaujinti NB8+Jungtinės Karalystės, tęsti NB8+JAV susitikimai. Sėkmingai pirmininkaudama Baltijos Ministrų Tarybai (BMT), Lietuva užtikrino didesnę dėmesį Baltijos šalių infrastruktūros projektams.

Jungtinės Karalystės (JK) pasitraukimas iš ES (BREXIT) darė įtaką Lietuvos ir JK santykių dinamikai. Didelis dėmesys buvo skirtas pasirengti JK išstojimui iš ES. JK pasitraukimo iš ES

derybose Lietuva kėlė savo piliečių teisių, bendradarbiavimo prekybos, inovacijų, finansinių technologijų, ir kitus klausimus.

Lietuvos ir Vokietijos dvišaliai santykiai buvo stiprinami politikos, saugumo ir ekonomikos srityse, aktyviai dirbta ieškant priemonių, atremiančių hibridines ir dezinformacijos grėsmes. Vokietijai vadovaujant NATO priešakinių pajėgų batalionui Lietuvoje, buvo sustiprintas Lietuvos atgrasymo potencialas.

Lietuvos ir Prancūzijos strateginė partnerystė pasižymėjo aukščiausio lygmens politiniais kontaktais, buvo atnaujintas strateginės partnerystės planas 2018–2022 m. ir gilinamas bendradarbiavimas gynybos srityje.

Nuosekliai įgyvendinta Rytų partnerystės politika, stiprinami santykiai su Rytų partnerystės šalimis. Rusijai vykdant okupacinę politiką Rytų Europoje, Lietuva palaikė Ukrainą ir pasiekė sankcijų Rusijos atžvilgiu išplėtimo. Tęsiamas Europos plano Ukrainai projekto pristatymas ES ir G7 šalyse. Lietuva stiprino bendradarbiavimą su Sakartvelu ir Moldova, nuosekliai rėmė šiose šalyse vykdomas reformas, teikė ekspertinę ir humanitarinę pagalbą, paramą kovai prieš propagandą.

Siekiant išlaikyti Astravo atominės elektrinės (Astravo AE) problemą tarptautinės bendruomenės darbotvarkėje ir pristatant Lietuvos poziciją Astravo AE klausimu, tęsiamas nuolatinis darbas atitinkamuose ES ir daugiašaliuose formatuose (Espoo, Tarptautinės atominės energijos agentūra (TATENA) ir kt.

Vystomojo bendradarbiavimo parama ir humanitarinė pagalba išliko įrankiu užtikrinti nacionalinius Lietuvos interesus atitinkančių tikslų įgyvendinimą: demokratinų vertybių sklaidą, saugumo stiprinimą, tarptautinių krizių sprendimą ir prevenciją. Daugiausia projektų įgyvendinti Rytų partnerystės šalyse, taip pat ir Azijos, Artimųjų Rytų, Afrikos valstybėse. Lietuva siekė plėsti vystomojo bendradarbiavimo veiklą ir didinti lėšas vystomajam bendradarbiavimui, atsižvelgdama į Lietuvos tarptautinius įsipareigojimus – iki 2030 m. oficialiai paramai vystymuisi skirti ne mažiau nei 0,33 proc. bendrųjų nacionalinių pajamų (BNP).

Didelis dėmesys buvo skiriamas ryšiams su diaspora stiprinti, užsienio lietuvių veikla remta 52 šalyse. Parengtos Lietuvos diasporos politikos gairės, apibrėžiančios svarbiausias veiklos kryptis diasporos politikoje: tautinės tapatybės puoselėjimas, įsitraukimas į Lietuvos gyvenimą ir gerovės joje kūrimas, reemigracija.

Minint Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį, buvo didinamas Lietuvos matomumas pasaulyje. Strategiškai svarbioms užsienio auditorijoms pristatyta šiuolaikinė Lietuva, jos kultūra ir moksliniai laimėjimai, nuosekliai plėtota kultūrinė ir skaitmeninė diplomatija.

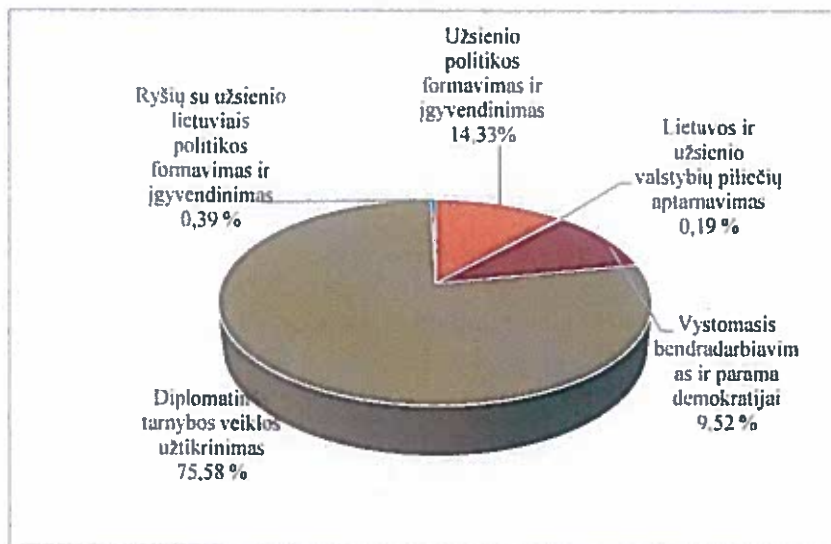
I SKYRIUS

UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJOS STRATEGINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMAS

Užsienio reikalų ministerijos (Užsienio reikalų ministerija, URM) strateginis tikslas – Lietuvos interesų įgyvendinimo diplomatinėmis priemonėmis užtikrinimas – apima visą ministerijos veiklą. 2018 m. buvo siekiama diplomatinėmis priemonėmis didinti Lietuvos saugumą (taip pat ir ekonominį bei informacinį), atstovauti Lietuvos ekonominiams interesams užsienyje ir juos ginti, išlaikyti ir stiprinti strateginį transatlantinį dialogą, aktyviai formuoti ir įgyvendinti ES darbotvarkę, vykdyti Lietuvos interesus atitinkančią politiką ES rytinių kaimynių atžvilgiu, aktyviai veikti JT, NATO, ESBO ir kitose tarptautinėse organizacijose, stiprinti ryšius su Europos šalimis, plėtoti regioninį bendradarbiavimą, prisidėti prie tarptautinės bendruomenės taikos, saugumo ir stabilumo įtvirtinimo pastangų, plėtoti vystomojo bendradarbiavimo politiką, formuoti ir įgyvendinti Lietuvos interesais grindžiamą darbotvarkę su Lotynų Amerikos, Afrikos, Azijos ir Okeanijos valstybėmis, vykdyti viešąją diplomaciją ir strateginę komunikaciją, užtikrinti užsienio politikos analizės procesus, operatyviai teikti kokybiškas konsulinės paslaugas, didinti jų prieinamumą, koordinuoti „Globalios Lietuvos“ – užsienio lietuvių įsitraukimo į valstybės gyvenimą – kūrimo programos vykdymą ir dalyvauti ją įgyvendinant. Įgyvendindama strateginį tikslą, ministerija taip pat siekė sudaryti sąlygas veiksmingai diplomatinei tarnybai.

Strateginis tikslas buvo įgyvendinamas penkiomis programomis: Užsienio politikos formavimo ir įgyvendinimo programa (01.001), Lietuvos ir užsienio valstybių piliečių aptarnavimo programa (01.002), Vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai programa (01.003), Diplomatinės tarnybos administravimo programa (01.004), Ryšių su užsienio lietuviais politikos formavimo ir įgyvendinimo programa (01.005).

1 grafikas Užsienio reikalų ministerijos programoms 2018 m. skirti asignavimai

Šaltinis: URM duomenys

Šioms programoms įgyvendinti buvo skirta 87 773,2 tūkst. eurų asignavimų (įskaitant įstatymu leidžiamus naudoti vieno mėnesio pereinamuosius 2017 m. lėšų likučius, esančius Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybių, konsulinių įstaigų, atstovybių prie tarptautinių organizacijų sąskaitose ir papildomas lėšas, gautas Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio veikloms vykdyti Lietuvoje ir Lietuvos diplomatinėse atstovybėse, diplomatinio tinklo pertvarkai ir

veikloms, susijusioms su ES, NATO ir tarptautinių kovos su hibridinėmis grėsmėmis priemonių įgyvendinimu). Iš viso panaudota – 84 794,5 tūkst. eurų, t. y. 3 proc. mažiau, nei buvo skirta. Šis procentas susidarė dėl pereinamojo likučio diplomatinėse atstovybėse, kuris paliekamas vadovaujantis 2017 m. gruodžio 12 d. Lietuvos Respublikos 2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-868 15 straipsnio 10 dalimi.

1 lentelėje pateikiama informacija apie patvirtintus ir panaudotus asignavimus strateginį tikslą įgyvendinančioms programoms.

1 lentelė. Strateginį tikslą įgyvendinančios programos ir ataskaitinių metų Lietuvos Respublikos biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme patvirtintų asignavimų panaudojimas

Programos kodas	Programos pavadinimas	Asignavimų panaudojimas (tūkst. Eur)			
		Asignavimų planas	Asignavimų planas, įskaitant patikslinimus ataskaitiniam laikotarpiui	Panaudota asignavimų	Panaudota asignavimų nuo asignavimų, nurodytų asignavimų plane, įskaitant patikslinimus ataskaitiniam laikotarpiui, dalis (proc.)
01.001	Užsienio politikos formavimas ir įgyvendinimas	12 179	12 575,4	14 634,6	116,4 ¹
01.002	Lietuvos ir užsienio valstybių piliečių aptarnavimas	165	165,0	140,9	85,4 ²
01.003	Vystomasis bendradarbiavimas ir parama demokratijai	8 304	8 354,0	7 807,8	93,5
01.004	Diplomatinės tarnybos administravimas	62 992	66 337,8	61 913,0	93,3
01.005	Ryšių su užsienio lietuviais politikos formavimas ir įgyvendinimas	341	341,0	298,2	87,4 ³

Analizuojant išlaidų pokyčius tarp pirminio ir patikslinto plano, pažymėtina, kad 01.004 programoje patikslintas asignavimų planas 5,3 proc. didesnis už patvirtintą asignavimų planą dėl pereinamųjų 2017 metų lėšų likučių diplomatinėse atstovybėse, kurie 2018 m. sudarė 2 819 969 eurų. Planas tikslintas, vadovaujantis 2017 m. gruodžio 12 d. Lietuvos Respublikos 2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-868 15 straipsnio 10 dalimi.

Analizuojant asignavimų panaudojimo procento nuokrypius, didesnius nei 10 proc., tokie nuokrypiai fiksuoti 3 programose:

1) 01.001 programoje „Užsienio politikos formavimas ir įgyvendinimas“ lėšų panaudota daugiau negu suplanuota, nes kitose programose susidariusi asignavimų ekonomija buvo panaudota sumokėti narystės mokesčių į EBPO ir narystės mokesčius kitom tarptautinėms organizacijoms;

2) 01.002 programoje „Lietuvos ir užsienio valstybių piliečių aptarnavimas“ nepanaudota 24,1 tūkst. eurų, iš jų – 13,3 tūkst. eurų nepanaudota dėl kitos šalies, kuri vėlavo vykdyti sutartinius įsipareigojimus, 10,8 tūkst. eurų – konsulinės pagalbos reikėjo mažiau, negu buvo suplanuota lėšų;

3) 01.005 programoje „Ryšių su užsienio lietuviais politikos formavimas ir įgyvendinimas“ nepanaudota 42,8 tūkst. eurų, iš jų 0,9 tūkst. eurų nepanaudota dėl mažesnių nei planuota pirkimų kainų, 41,9 tūkst. eurų – dėl mažiau panaudotų lėšų, skirtų diplomatinėms atstovybėms tiksliniams projektams įgyvendinti.

Siekiant apibrėžti Ministerijos strateginio tikslo kokybinius rodiklius ir vertinti įgyvendinimo pažangą, Ministerijos 2018–2020 m. strateginiame veiklos plane yra numatyti keturi efekto vertinimo kriterijai. Detalesnė informacija pateikiama lentelėje:

2 lentelė. Efekto kriterijų pavadinimai ir pasiektos reikšmės

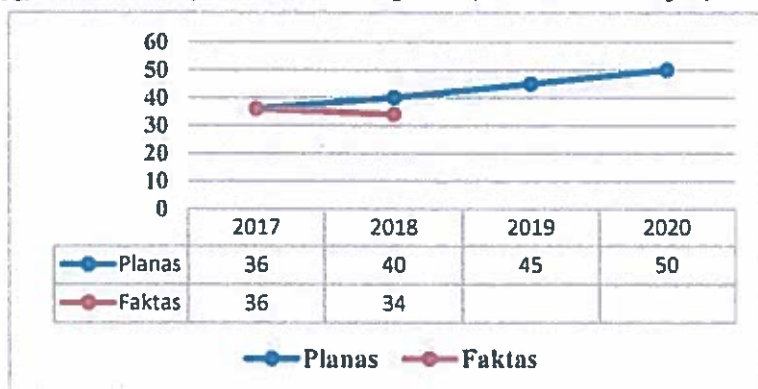
Vertinimo kriterijaus kodas	Efeko vertinimo kriterijaus pavadinimas ir mato vienetas	2018 m. pasiekta reikšmė
E-01-01	Lietuvos gyventojų dalis, mananti, kad Lietuvos interesų tarptautinėje bendruomenėje įgyvendinimas yra užtikrintas ¹	34 proc.
E-01-03	Lietuvos gyventojų dalis, mananti, kad Lietuvos diplomatinė tarnyba labai gerai / gerai atstovauja Lietuvos saugumo interesus, išnaudodama dvišalio ir daugiašalio bendradarbiavimo priemones bei narystės NATO teikiamas galimybes	38 proc.
E-01-02	Lietuvos gyventojų dalis, mananti, kad Lietuvos diplomatinė tarnyba labai gerai / gerai įgyvendina Lietuvos interesus Europos Sąjungoje	24 proc.
E-01-04	Visuomenės pasitikėjimas ES ir jos veikla, proc. ²	65 proc.

Atkreiptinas dėmesys, kad šių kriterijų reikšmių pasiekimo vertinimas remiasi tik visuomenės nuomonės apklausos duomenimis, tačiau dėl Užsienio reikalų ministerijos veiklos aprėpties ir kompetencijos sričių specifiškumo, vertinant diplomatinės tarnybos veiklos efektyvumą vadovautis tik visuomenės nuomone nėra tikslu, objektyvesnį situacijos vertinimą atspindėtų suminis vertinimas, į šį procesą įtraukiant politologus, žurnalistus, kitus šios srities profesionalus. Visgi toks tyrimas pareikalautų daugiau laiko ir finansinių išteklių, todėl jo taikymas yra diskutuotinas.

Detali informacija apie kiekvieną iš kriterijų pateikiama grafikuose, pateikiant įžvalgas ir pastabas dėl jų reikšmių kitimo tendencijų ir tam įtaką dariusių aplinkybių.

Pirmuoju kriterijumi vertinant ministerijos veiklos efektyvumą, kaip ir ankstesniais metais, buvo pasirinktas siekis išlaikyti gerą visuomenės nuomonę apie atstovavimą Lietuvos interesams tarptautinėje bendruomenėje.

2 grafikas. Lietuvos gyventojų dalis, mananti, kad Lietuvos interesų tarptautinėje bendruomenėje įgyvendinimas yra užtikrintas, proc. (E-01-01 kriterijus)

2018 m. apklausos duomenys rodo, kad nors buvo planuota, kad Lietuvos gyventojų dalis, mananti, kad Lietuvos interesų tarptautinėje bendruomenėje įgyvendinimas, didės, visgi šis skaičius išliko panašus kaip ir ankstesniais metais. Įvertinus, kad 2018 m. gerokai padidėjo šiuo klausimu nuomonės neturinčių asmenų skaičius (nuo 31 proc. 2017 m. iki 38 proc. 2018 m.) ir dar mažesnė respondentų dalis domėjosi užsienio politika (2017 m. užsienio politika

Šaltinis: 2018 metais Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centro „Vilmorus“ atlikta gyventojų nuomonės apklausa

nesidomėjo 63 proc., 2018 m. – 66 proc.), darytina išvada, kad viena vertus užsibrėžta kiek per ambicinga vertinimo kriterijaus reikšmė, kita vertus – didesnis dėmesys turėtų būti skiriamas visuomenės edukacijai ir informavimui. Visgi atkreiptinas dėmesys, kad **institucijų vykdomai Lietuvos užsienio politikai pritarė 46 proc.** apklaustųjų, nepritarė 18 proc. (tai daug mažiau, nei 2017 m. – 26 proc.). Taip pat pažymėtina, kad 57 proc. asmenų kurie kreipėsi pagalbos į Užsienio

¹ XVII Vyriausybės programos įgyvendinimo plane esantis 5.5 krypties rodiklis. Reikšmių pasiekimas nustatomas pagal visuomenės nuomonės apklausos tyrimo duomenis.

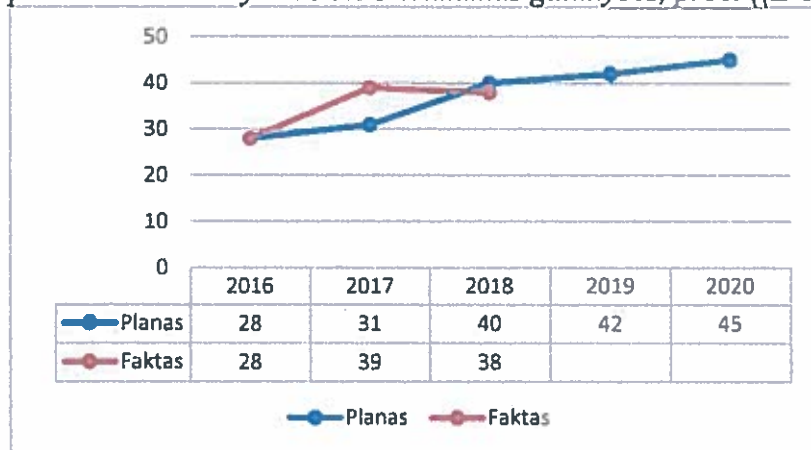
² XVII Vyriausybės programos įgyvendinimo plane esantis 5.3.1 darbo rodiklis. Reikšmių pasiekimas nustatomas pagal Eurobarometro duomenis.

reikalų ministeriją ar diplomatinės atstovybes, teikiamų paslaugų kokybę vertino gerai ir labai gerai (šis procentas išliko stabilus nuo 2017 m.). Šis kriterijus yra ir Vyriausybės programos įgyvendinimo plano 5.5. Krypties rodiklis.

Šis kriterijus padeda vertinti URM veiklos rezultatus šiose srityse: strateginių santykių su JAV ir didžiausiomis ES valstybėmis stipinimas, santykių su Baltijos ir Šiaurės Europos valstybėmis plėtra, pozityvaus bendradarbiavimo su Lenkija darbotvarkės formavimas, sklandaus Lietuvos stojimo į EBPO proceso koordinavimas ir pilnavertės narystės organizacijoje užtikrinimas, kitų Lietuvos ekonominių ir prekybinių interesų gynimo efektyvinimas, įskaitant ekonominio atstovavimo užsienyje sistemos reformą, bei Lietuvos indėlio ir matomumo tarptautinėse ir regioninėse organizacijose didinimas stiprinant taiką, demokratiją ir saugumą, ginant žmogaus teises ir užtikrinant darnų vystymąsi. *Informacija apie URM atliktus svarbiausius darbus šiose srityse pateikiama ataskaitos II skyriuje „Vyriausybės programos įgyvendinimas“ prie Vyriausybės programos įgyvendinimo plano Darbų 5.5.1., 5.5.7., 5.5.8., 5.5.10., 5.5.11., 5.5.12.*

Antras vertinimo kriterijus, atspindintis vieno pagrindinių diplomatinės tarnybos tikslų – Lietuvos saugumo plačiąja prasme stipinimas, galimų neigiamų pasekmių minimizavimas, nuoseklios, nacionaliniais interesais ir vertybėmis paremtos užsienio politikos tęstinumo užtikrinimas – įgyvendinimą yra siekis išlaikyti gerą visuomenės nuomonę apie Lietuvos saugumo interesų atstovavimą. Atlikta Lietuvos gyventojų nuomonės apklausa apie užsienio politiką parodė, kad saugumo klausimais domisi net 47 proc. Lietuvos gyventojų. Labai panaši dalis gyventojų pritaria valdžios institucijų vykdomai užsienio politikai, remia glaudesnę bendradarbiavimą su Baltijos šalimis, Lenkija ir Vokietija, sutinka su nuostata, kad didžiausia grėsmė saugumui yra susijusi su Rusijos ir Baltarusijos vykdoma politika.

3 grafikas. Lietuvos gyventojų dalis, mananti, kad Lietuvos diplomatinė tarnyba labai gerai/gerai atstovauja Lietuvos saugumo interesams, išnaudodama dvišalio ir daugiašalio bendradarbiavimo priemones bei narystės NATO teikiamas galimybes, proc. ((E-01-03 kriterijus)

Palyginti su 2017 m. apklausos duomenimis, 2018 m. metais Lietuvos gyventojų, manančių, kad diplomatinė tarnyba labai gerai/gerai atstovauja Lietuvos saugumo interesams, skaičius išliko labai panašus ir sudarė 38 proc. Tokį stabilumą galima aiškinti tinkamu valstybės dėmesiu saugumo situacijai regione, atitinkamai gera komunikacija piliečiams apie šioje srityje įgyvendinamus veiksmus.

Šaltinis: 2018 metais Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centro „Vilmorus“ atlikta gyventojų nuomonės apklausa

Prie šio kriterijaus reikšmės pasiekimo prisidėjo Užsienio reikalų ministerijos atlikti svarbūs darbai šiose srityse: strateginio transatlantinio dialogo išlaikymas ir stipinimas, NATO valstybių ir vyriausybės vadovų susitikime Varšuvoje priimtų sprendimų įgyvendinimas, bendradarbiavimo su Lenkija atsižvelgiant į bendrus saugumo interesus stipinimas, demokratinėmis vertybėmis grįstos ir nacionalinio saugumo interesus atitinkančios Rytų kaimynystės politikos plėtojimas, Lietuvos interesus atitinkančių ES ir tarptautinių organizacijų sprendimų ir rekomendacijų dėl Baltarusijos Astravo atominės elektrinės branduolinės saugos ir aplinkosaugos priėmimo skatinimas. *Informacija apie URM nuveikus svarbiausius darbus šiose srityse pateikiama ataskaitos II skyriuje „Vyriausybės programos įgyvendinimas“ prie Vyriausybės programos įgyvendinimo plano Darbų 5.5.1., 5.5.2., 5.5.5., 5.5.7, 5.5.8., 5.5.9.*

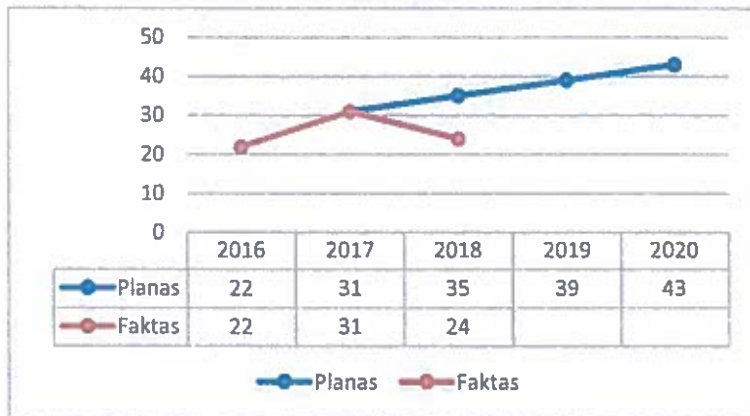
2018 m. siekdama užtikrinti atstovavimą Lietuvos interesams ES, Lietuvos pozicijų atspindėjimą ES iniciatyvose, teisėkūroje ir bendruose ES valstybių narių veiksmuose URM

koordinavo Lietuvos institucijų, dalyvaujančių ES sprendimų priėmimo procese, veiklą, siekė, kad rengiamose ir ES institucijose pristatomose Lietuvos pozicijose būtų visapusiškai atspindėti Lietuvos interesai, pozicijos būtų suderintos tarp institucijų, jas rengiant būtų atsižvelgiama į socialinių-ekonominių partnerių interesus.

4 grafikas. Lietuvos gyventojų dalis, mananti, kad Lietuvos diplomatinė tarnyba labai gerai /gerai įgyvendina Lietuvos interesus Europos Sąjungoje, proc. (E-01-02 kriterijus)

Kaip rodo visuomenės nuomonės apklausa, 2018 m. gyventojų, palankiai vertinančių atstovavimą Lietuvos interesams ES dalis sudaro 24 proc. ir, palyginti su 2017 m., sumažėjo 7 proc. Nors diplomatinė tarnyba dėjo visas pastangas siekdama užtikrinti atstovavimą Lietuvos interesams priimant ES sprendimus Lietuvai prioritetingose srityse, atstovauti Lietuvos piliečių, gyvenančių Jungtinėje Karalystėje interesams, užtikrinant jų teisių apsaugą, derybose

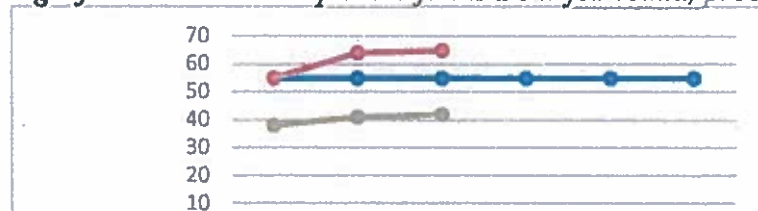

Šaltinis: 2018 metais Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centro „Vilmorus“ atlikta gyventojų nuomonės apklausa

dėl Jungtinės Karalystės išstojimo iš ES, tačiau tikėtina, kad pačioje ES neišspręstos problemos, tokios kaip nelegali migracija, užsitęsęs BREXITO procesas, ES išorės sienų apsauga, turėjo įtakos šio kriterijaus reikšmės mažėjimą. *Detaliau apie URM pagrindinius darbus ir rezultatus šioje srityje pateikiama ataskaitos II skyriuje „Vyriausybės programos įgyvendinimas“ prie Vyriausybės programos įgyvendinimo plano Darbų 5.5.4. ir 5.5.6.*

2018 m. ministerija aktyviai prisidėjo prie Lietuvos piliečių tikėjimo europinėmis vertybėmis stiprinimo ir vieno iš didžiausio pasitikėjimo ES išlaikymo. ES politikos viešinimas, viešoji diplomatija išliko svarbiu diplomatinės tarnybos veiklos prioritetu.

5 grafikas. Visuomenės pasitikėjimas ES ir jos veikla, proc. (E-01-04 kriterijus)

Šaltinis: Eurobarometro duomenys

Pagal Eurobarometro duomenis 2018 m. Lietuvos gyventojų, pasitikinčių ES veikla, skaičius išliko labai panašus ir sudarė 65 proc.³ Šis rodiklis yra didžiausias tarp visų 28 ES valstybių ir kaip ir pernai (23 proc.) viršija ES vidurkį. Prie šio kriterijaus reikšmės pasiekimo prisidėjo svarbiausi URM, kartu su kitomis institucijomis vykdyti darbai šiose srityse: pilietinio ir tautinio ugdymo atnaujinimas, pilietinio įgalinimo ir politinio gyventojų aktyvumo bei

bendruomeniškumo stiprinimas, įtraukiant nevyriausybinės organizacijas, Lietuvybės užsienyje ir užsienio lietuvių ryšių su Lietuva stiprinimas. *Išsamiau apie URM svarbiausius darbus šiose srityse pateikiama ataskaitos II skyriuje „Vyriausybės programos įgyvendinimas“ prie Vyriausybės programos įgyvendinimo plano Darbų 5.3.1., 5.3.3.*

³ Detaliau apie ministerijos svarbiausius, prisidėjusius prie šio kriterijaus reikšmės pasiekimo darbus šioje srityje yra pateikiama ataskaitos dalyje (II. Vyriausybės programos įgyvendinimas)

Prie visų vertinimo kriterijų reikšmių plačiaja prasme prisidėjo pernai Lietuvoje ir diplomatinėse atstovybėse vykusių Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo veiklos. URM buvo pagrindinis šimtmečio veiklų minėjimo diplomatinėse atstovybėse koordinatorius. Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo veikloms, kurių pagrindiniai tikslai buvo didinti Lietuvos matomumą pasaulyje, stiprinti tarpvalstybinius ryšius, strategiškai svarbioms užsienio auditorijoms pristatyti modernią, kuriančią Lietuvą, jos aukštąją kultūrą ir mokslinius pasiekimus, nuosekliai plėtoti kultūrinę ir skaitmeninę diplomatiją, įgyvendinti buvo skirta apie 400 tūkst. eurų papildomų lėšų. *Apie šios veiklos pagrindinius rezultatus pateikiama ataskaitos II skyriuje „Vyriausybės programos įgyvendinimas“ prie Vyriausybės programos įgyvendinimo plano Darbo 5.5.13.*

Kadangi didžioji dalis diplomatinės tarnybos veiklos yra tiesiogiai skirta Vyriausybės V prioritetui „Saugi valstybė“ (5.3 krypties „Pilietiškumo ugdymas, pilietinių galių ir žmogaus teisių apsaugos stiprinimas“, 5.4 krypties „Viešojo saugumo stiprinimas ir bausmių vykdymo sistemos modernizavimas“ ir 5.5 krypties „Valstybės interesų įgyvendinimo tarptautinėje bendruomenėje užtikrinimas“) įgyvendinti, išsami informacija apie svarbiausius Užsienio reikalų ministerijos 2018 m. darbus, prisidėjusius prie efekto vertinimo kriterijų reikšmių pasiekimo, pateikiama ataskaitos II skyriuje „Vyriausybės programos įgyvendinimas“ prie atitinkamo Vyriausybės programos įgyvendinimo plano darbo.

Analizuojant ryšį tarp efekto vertinimo kriterijų pasiekimo ir Užsienio reikalų ministerijos 2018–2020 m. strateginiame veiklos plane numatytų lėšų panaudojimo, pažymėtina, kad nors asignavimai yra planuojami atskirose programose, išskirti, kurios programos asignavimai labiau prisidėjo prie vieno ar kito vertinimo kriterijaus, būtų sudėtinga. Taip yra dėl keleto priežasčių.

Visų pirma, vienas iš pagrindinių Užsienio reikalų ministerijos veiklų užtikrinančių ir rezultatus generuojančių išteklių – Užsienio reikalų ministerijoje ir diplomatinėse atstovybėse dirbantys asmenys. Tai iliustruoja ir finansiniai duomenys: 51,1 proc. (42,9 mln. eurų) Užsienio reikalų ministerijos biudžeto 2018 m. buvo skiriama darbuotojų socialinėms reikmėms, t.y. darbo užmokesčiui, darbdavio mokamiems mokesčiams, užsienyje dirbantiems darbuotojams išlaikyti ir su tuo susijusioms išlaidoms.

Be to, dėl diplomatinės tarnybos specifikos prie visų Užsienio reikalų ministerijos kompetencijai priskirtų veiklų įgyvendinimo ir vertinimo kriterijų pasiekimo prisideda Lietuvos diplomatinėse atstovybėse užsienyje veikla (išlaikymo išlaidos sudaro 54 proc. (arba 45,3 mln. eurų) nuo bendro biudžeto), dalyvavimas tarptautinių organizacijų ir institucijų bei vystomojo bendradarbiavimo veikloje 21,8 proc. (arba 18,3 mln. eurų) nuo bendro biudžeto, nors lėšos joms numatytos atskirose programose. Apie 4,5 proc. (arba 3,8 mln. eurų) lėšų skiriama produkto lygmens kriterijams pasiekti: vizitų, susitikimų, konsultacijų, renginių organizavimui ir dalyvavimui juose, tikslinių projektų inicijavimui ir jų vykdymui. 2018 metais URM ir diplomatinėse atstovybėse organizuota 935 įvairaus lygio renginiai, jiems skirta 1,95 mln. eurų reprezentacinių lėšų (tai sudaro apie 2,3 proc. nuo bendro biudžeto), vienas URM darbuotojas vidutiniškai vyko į 4,4 komandiruotes, kuriose buvo sprendžiami įvairūs su užsienio politikos vykdymu susiję klausimai.

Kaip nurodyta 1 lentelėje, įgyvendinant ministerijos strateginį tikslą, buvo vykdomos penkios programos, iš kurių keturias – Užsienio politikos formavimas ir įgyvendinimas (01.001), Lietuvos ir užsienio valstybių piliečių aptarnavimas (01.002), „Vystomasis bendradarbiavimas ir parama demokratijai (01.003) ir Ryšių su užsienio Lietuviais politikos formavimas ir įgyvendinimas (01.005), vykždė įvairias užsienio politikos sritis kuruojantys ministerijos padaliniai. Šių programų tikslams pasiekti buvo panaudota 22 881,5 tūkst. eurų. Didelė dalis iš šių asignavimų buvo panaudota Lietuvos įmokoms JT, NATO, ESBO, ET, PPO, EBPO, UNESCO, BJVT ir kitoms tarptautinėms ir regioninėms organizacijoms ir institucijoms, Lietuvos įsipareigojimams ES vystomojo bendradarbiavimo veiklai per EPF vykdyti – 16 287,71 tūkst. eurų, humanitarinei pagalbai – 300 tūkst. eurų, taip pat Lietuvos atstovų (valstybės institucijų darbuotojų ir kitų asmenų) delegavimui į ES, tarptautines ir užsienio valstybių institucijas – 981,70 tūkst. eurų).

Prie visų efekto vertinimo kriterijų reikšmių pasiekimo prididėjo URM administracijos padaliniai, įgyvendindami programą Diplomatinės tarnybos administravimas (01.004). 2018 m. šiai

programai vykdyti buvo panaudota 61 913,00 tūkst. eurų. Didžiąją dalį programos asignavimų sudarė 60 Lietuvos diplomatinė atstovybių veiklai skirtos lėšos – 73 proc.

Sudarydami sąlygas veiksmingam diplomatinės tarnybos funkcionavimui URM administracijos padaliniai įgyvendino personalo politiką, užtikrino optimalią ministerijos ir Lietuvos Respublikos diplomatinė atstovybių struktūrą ir veiklą, tobulino darbuotojų kvalifikaciją, vykdė vidaus auditą ir kontrolę, užtikrino tinkamą užsienio politikos įgyvendinimo teisinį pagrindą, veiksmingą valstybinio ir diplomatinio protokolo veiklą, tinkamą pajamų administravimą, materialinį aprūpinimą, finansinį ir ūkinį aptarnavimą, plėtojo informaciniams technologijoms reikalingą infrastruktūrą, įgyvendino investicinius projektus.

Įgyvendinant **strateginio portfelio projektą** „Lietuvos Respublikos diplomatinio atstovavimo tinklo peržiūra ir efektyvumo didinimas“, 2018 m. buvo įgyvendintos suplanuotos projekto veiklos. Detalesnė informacija pateikiama *ataskaitos II skyriuje „Vyriausybės programos įgyvendinimas“ prie Vyriausybės programos įgyvendinimo plano Darbo 5.5.14.*

Siekiant į diplomatinę tarnybą pritraukti, o dar svarbiau – joje išlaikyti geriausius specialistus ir tokiu būdu kurti stiprią diplomatinę tarnybą, galinčią tinkamai ir profesionaliai atstovauti Lietuvos Respublikos interesus užsienyje. 2018 metais parengtas ir priimtas naujos redakcijos Diplomatinės tarnybos įstatymas. Naujojoje įstatymo redakcijoje įtvirtinta galimybė diplomatams, iš anksto suderinus su tiesioginiu vadovu, dirbti nuotoliniu būdu. Iš dalies pakeista diplomatų vertinimo sistema, numatant galimybę už puikų darbą padidinti jų pareiginės algos koeficientą. Įstatyme esantys aukšti reikalavimai asmenims, pretenduojantiems į diplomatinę tarnybą (mokėti dvi užsienio kalbas (C1 ir B2 lygiais), turėti aukštąjį universitetinį ar jam prilygintą išsilavinimą, nepriekaištingos reputacijos reikalavimas ir kartu sąlyga atitikti teisės aktuose nustatytus reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija) atveria kelius į diplomatinę tarnybą patekti tik patiems geriausiems profesionalams, kuriems ir turi būti mokamas atitinkamas atlygis. Priimto įstatymo priede nustatyti didesni diplomatų pareiginės algos koeficientai sudaro galimybes mokėti apie 27,3 proc. didesnę darbo užmokesį naujai į diplomatinę tarnybą priimtiems asmenimis ir vidutiniškai 15,4 proc. jau esamiems diplomatams.

Įstatyme sutrumpintas parengiamojo laikotarpio, per kurį įvertinama, ar asmuo tinka diplomatinei tarnybai, terminas iki 6 mėn. (iki šiol buvo vieni metai), kurį užsienio reikalų ministras dar gali sutrumpinti iki 3 mėnesių.

Siekiant užtikrinti ministerijos veiklos efektyvumą personalo valdymo srityje, 2018 m. buvo įgyvendinami ankstesniais metais URM kolegijos priimti **sprendimai dėl ministerijos struktūros optimizavimo:** du departamentai sujungti į konsoliduotą (bendrą) departamentą; panaikintas vienas departamentas, įsteigiant ir funkcijas perduodant skyriui; taip pat vienas atskiras skyrius prijungtas prie departamento; optimizuota trijų politinių departamentų struktūra ir konsoliduoti žmogiškieji išteklių. Svarbu paminėti, kad po reorganizacijos, vadovų skaičius sumažėjo 8 pareigybėmis. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad vykdant ministerijos struktūros pertvarką nebuvo atsisakyta jokių ministerijai pavestų funkcijų, jos buvo perskirstytos tarp reorganizuojamų padalinių.

Taip pat 2018 m. pabaigoje atliktas Užsienio reikalų ministerijos atitikties viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairėms vertinimas, kurio rezultatai pateikti Vidaus reikalų ministerijai.

Optimizuojant finansines funkcijas Lietuvos diplomatinėse atstovybėse, 2018 m. pradėtas centralizuotas ūkinių (finansinių) operacijų registravimas: Lietuvos Respublikos konsulato Šveicarijos Konfederacijoje ūkinės operacijos registruojamos Lietuvos Respublikos nuolatinėje atstovybėje prie Jungtinių Tautų biuro ir kitų tarptautinių organizacijų Ženevoje. Lietuvos Respublikos atstovybės prie EBPO ūkinės operacijos registruojamos Lietuvos Respublikos ambasadoje Prancūzijos Respublikoje. Lietuvos Respublikos nuolatinės misijos Jungtinėse Tautose ūkinės operacijos registruojamos Lietuvos Respublikos generaliniame konsulate Niujorke

Taip pat, siekiant konsoliduoti valstybės informacinių išteklių infrastruktūrą ir modernizuoti valstybės informacinių sistemas, Užsienio reikalų ministerijos finansinės apskaitos sistema buvo

sėkmingai integruota į Finansų ministerijos biudžetinėms organizacijoms pasiūlytą finansų ir apskaitos tvarkymo sistemą FVAIS.

Informacinių technologijų srityje – didelis dėmesys skirtas įslaptintų dokumentų, žymimų slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, valdymo informacinės sistemos diegimo darbams. . sistemos versija, perduota URM Administracinio departamento Įslaptintų dokumentų valdymo skyriui analizei ir bandymams.

Dokumentų valdymo srityje – URM dokumentų valdymo sistemoje „Avilys“ pradėtas naudoti elektroninis parašas rengiant oficialius raštus, o siekiant plėsti elektroninio parašo, kuris nėra kvalifikuotas elektroninis parašas, naudojimą ministerijoje ir Lietuvos diplomatinėse atstovybėse, su šiuo parašu buvo parengta apie 10 000 raštų.

Konsulinių paslaugų teikimo srityje – parengtas Konsulinių procedūrų valdymo informacinės sistemos (KPVS) techninis aprašymas ir aktyviai dirbta siekiant sukurti ir pradėti diegti konsulinių paslaugų teikimo kokybės standartą.

Detali informacija apie visų Užsienio reikalų ministerijos 2018–2020 m. strateginio veiklos plano vertinimo kriterijų įgyvendinimą, pateikta Stebėsenos informacinėje sistemoje (SIS).

II SKYRIUS VYRIAUSYBĖS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

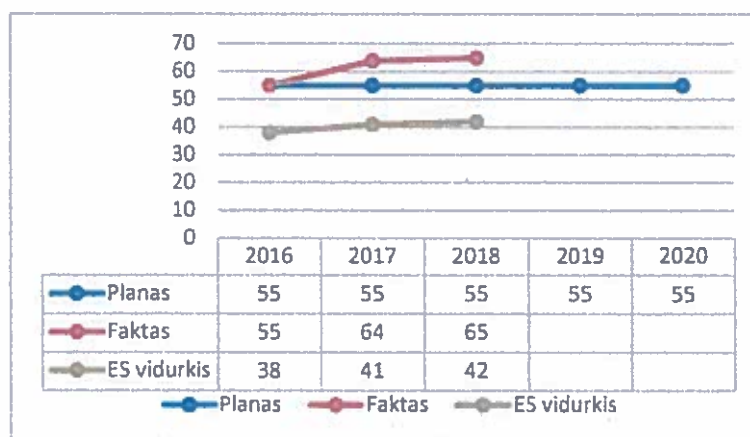
Didžioji diplomatinės tarnybos veiklos dalis yra tiesiogiai skirta Vyriausybės V prioritetui „Saugi valstybė“ (5.3 krypties „Pilietiškumo ugdymas, pilietinių galių ir žmogaus teisių apsaugos stiprinimas“, 5.4 krypties „Viešojo saugumo stiprinimas ir bausmių vykdymo sistemos modernizavimas“ ir 5.5 krypties „Valstybės interesų įgyvendinimo tarptautinėje bendruomenėje užtikrinimas“) įgyvendinti. Toliau pateikiama informacija apie 2018 m. Užsienio reikalų ministerijos, vykdančios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo planą, pasiektus kryptių/darbų rodiklius ir svarbiausius su tuo susijusius pasiekimus.

5.3. Kryptis. Pilietiškumo ugdymas, pilietinių galių ir žmogaus teisių apsaugos stiprinimas

5.3.1. Darbas. Pilietinio ir tautinio ugdymo atnaujinimas, pilietinio įgalinimo ir politinio gyventojų aktyvumo bei bendruomeniškumo stiprinimas, įtraukiant nevyriausybinės organizacijas

Užsienio reikalų ministerija (toliau – URM) 2018 m. tęsė įvairias iniciatyvas, skatinančias Lietuvos visuomenės pasitikėjimą Europos Sąjunga (toliau – ES) ir jos veikla. Išskirtina – visos ES mastu vykstančios piliečių konsultacijų iniciatyvos lietuviška versija „Mano Europa“. Ją įgyvendinant buvo surengtos 25 konsultacijos 12 skirtingų Lietuvos miestų, kuriose dalyvavo ir apie ES ateitį gyvai diskutavo daugiau kaip 1000 įvairių visuomenės grupių Lietuvos piliečių iš įvairių miestų, o dar 8000 stebėjo konsultacijų transliacijas internetu. Taip pat buvo tęsiama jau tradicija tapusi iniciatyva „Atgal į mokyklą“, kurios metu 54 Lietuvos institucijų darbuotojai vyko į daugiau nei 80 Lietuvos mokyklų vesti pamokų ir taip pagerinanti mokinių ir mokytojų žinias ir supratimą apie Lietuvos narystę ES.

6 grafikas. Visuomenės pasitikėjimas ES ir jos veikla (Eurobarometro duomenimis), proc.

Šaltinis: Eurobarometro duomenys

Pagal Eurobarometro duomenis ir 2018 metais Lietuva išliko viena iš labiausiai pasitikinčių ES ir jos veikla šalių (65 proc.). Tačiau, kaip rodo apibendrinti URM organizuotų konsultacijų („Mano Europa“) rezultatai, nors Lietuvos visuomenė ir pasitiki ES, piliečiai norėtų žinoti daugiau apie ES veikimą, jiems nerimą kelia netolygus ES ekonominės gerovės pasiskirstymas, mažėjanti parama regionams, migracija, ES išorinių sienų apsauga ir BREXIT padariniai. Lietuvos piliečiai pasisako

už gilesnę ES integraciją, tačiau kartu nori, kad būtų atsižvelgta į nacionalinius valstybių interesus ir ypatumus.

5.3.3. Darbas. Lietuvių užsienyje ir užsienio lietuvių ryšių su Lietuva stiprinimas.

Kaip rodo užsienio lietuvių nuomonės apklausa, atliekama kasmet siekiant įvertinti dabartinės diasporos politikos tikslų ir veiklų efektyvumą, rezultatai, 2018 metais 94 proc. užsienyje gyvenančių lietuvių manė, kad gyvenant užsienyje yra sudarytos sąlygos išlaikyti lietuviybę (iš jų – 27 proc. manė, kad sąlygos yra, tačiau galėtų būti daugiau galimybių), 85 proc. sutiko, kad

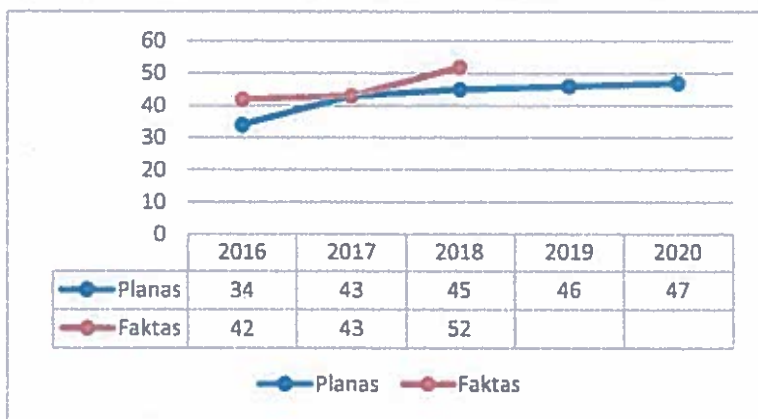
negyvendami Lietuvoje jie gali dalyvauti įvairių sričių Lietuvos gyvenime, tačiau iš jų 52 proc. teigė, kad yra ir trukdžių. Iš 15 proc. respondentų, nepritariančių teiginiui, kad gyvenant užsienyje galima dalyvauti Lietuvos gyvenime, net 79 proc. manė, kad tam trukdo požiūris į išvykusius iš Lietuvos, jie jaučiasi nepageidautini, o 46 proc. minėjo ir informacijos trūkumą. Apie pusę respondentų visiškai sutiko su teiginiu, kad Lietuvos komunikacijos priemonės atitinka jų lūkesčius (46 proc.), o Lietuvos viešosios paslaugos atitinka jų poreikius (50 proc.).

Siekdama didinti vykdomos veiklos efektyvumą, URM tęsė 2017 m. pradėtą užsienio lietuvių įsitraukimo į valstybės gyvenimą modelio peržiūrą. Apibendrinus diskusijų su Globalios Lietuvos programos koordinatoriais ir partneriais rezultatus, įvertinus Lietuvos Respublikos Seimo – Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos įžvalgas ir Lietuvių organizacijų užsienyje vadovų – diasporos lyderių – pastabas, o taip pat pasikonsultavus su kitomis šalimis, turinčiomis gerai išplėtotas diasporos politikas, lapkričio mėnesį Vyriausybei pateiktos „Lietuvos diasporos politikos gairės“. Parengtame dokumente akcentuojamos šios veiklos kryptys: tautinės tapatybės puoselėjimas, įsitraukimas į Lietuvos gyvenimą ir gerovės joje kūrimas, taip pat reemigracija. Priėmus principinį sprendimą dėl būsimų diasporos politikos tikslų ir veiklos sričių, 2019 metais bus pradėti rengti laikotarpį iki 2030 metų apimsiantys strateginiai ir veiklos dokumentai.

Siekiant dar labiau sustiprinti užsienio lietuvių ryšių su Lietuva išsaugojimą, šalia nuolat veikiančios Facebook paskyros „Globali Lietuva-Global Lithuania“, per 2018 m. išaugusios 3,3 tūkst. prisijungusiųjų – ir dabar turinčios 13800 sekėjų, 2018 m. pradėtas kurti interneto puslapis „GlobaliLietuva.lt“, atitinkantis šiuolaikinio lietuvių, gyvenančio Lietuvoje ir pasaulyje, žinių poreikį apie Lietuvą, skatinantis įsitraukimą į Lietuvos gyvenimą, reemigraciją, lietuviybės ir bendruomeninės veiklos jai puoselėti stiprinimą.

2018 m. parengtas sėkmingą karjerą padariusių ir tarptautinį pripažinimą pelniusių Lietuvos diasporos atstovų sąrašas, į kurį įtraukti asmenys galėtų būti kviečiami konsultuoti Vyriausybę ir Ministrą Pirmininką valstybės raidos prioritetų ir jų įgyvendinimo strategijos klausimais.

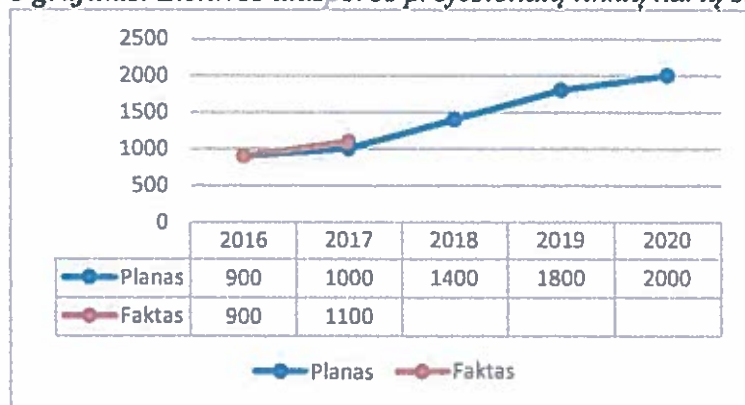
7 grafikas. Valstybių, kuriose remiama užsienio lietuvių organizacijų veikla, susijusi su lietuviybės puoselėjimu ir „Globalios Lietuvos“ sampratos įtvirtinimu, skaičius

Užsienio lietuvių veikla buvo remiama **52 užsienio šalyse**. Didėjantis dėmesys diasporai, taip pat 2018 m. minėtas Valstybės atkūrimo šimtmetis, lėmė didesnę valstybių, kuriose remiama užsienio lietuvių organizacijų veikla, skaičių. Paremti 25 šalyse vykdyti užsienio lietuvių organizacijų projektai, 40 šalių parama skirta diplomatinių atstovybių veiklai, susijusiai su užsienio lietuvių ryšių su Lietuva stiprinimu. Į 35 šalis perduota atributika (LR oficialios ir istorinės vėliavos, įvairūs leidiniai, pristatantys Lietuvą, tautines tradicijas, kita bendruomeniškumą ir patriotiškumą skatinanti tautinė atributika).

Šaltinis: Užsienio reikalų ministerijos duomenys

8 grafikas. Lietuvos diasporos profesionalų tinklų narių skaičius

Šaltinis: Užsienio reikalų ministerijos duomenys

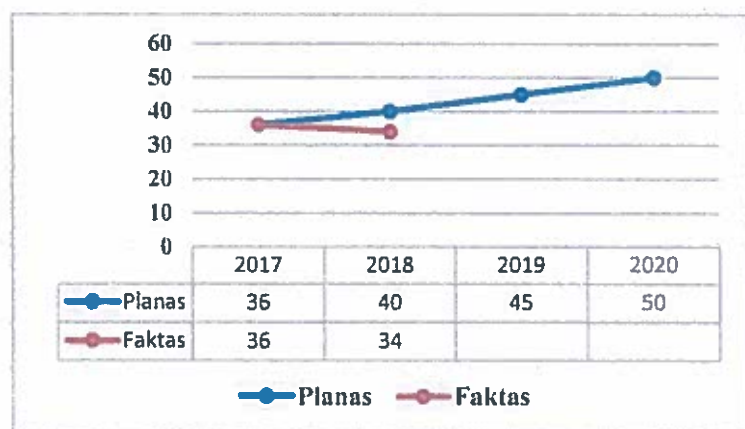
Nors 2017 m. Lietuvos diasporos profesionalų kontaktų sąrašė buvo 1100 kontaktų pagal 23 veiklos sritis, 2018 m. dėl naujų asmens duomenų apsaugos reglamentavimo reikalavimų (privaloma gauti asmens sutikimą), profesionalų tinklo duomenų bazė negalėjo būti naudojama ir pildoma naujais kontaktais. 2018 m. II pusmetį parengtas Ministerijų ir diasporos ekspertų konsultacijų schemos projektas, kuriuo siekiama efektyviau įtraukti užsienyje gyvenančius tautiečius į Lietuvos

gyvenimą ir jos gerovės kūrimą. Patvirtinus schemos projektą ir pritaikius Bendrojo duomenų apsaugos reglamento nuostatas, profesionalų tinklas iš esmės bus kuriamas iš naujo. Atsižvelgiant į tai, kad vyksta duomenų bazės atnaujinimo darbai, numatoma, kad anksčiau numatyti vėlesnių metų rodikliai bus žemesni.

5.5. Kryptis. Valstybės interesų įgyvendinimo tarptautinėje bendruomenėje užtikrinimas

Tarptautinėje aplinkoje 2018 m. buvo matyti didėjantis neužtikrintumas ir nenusipėjamumas. Net stipriose demokratinėse šalyse augo netolerancijos, agresijos ir populizmo apraiškos. Tam tikrų valstybių kontroliuojamos tikslinės dezinformacijos kampanijos darė įtaką politiniams procesams JAV ir Europoje, kovos su hibridinėmis grėsmėmis poreikis tapo kasdieninės užsienio ir saugumo politikos darbotvarkės dalimi. Didžiausi iššūkiai regiono saugumui ir stabilumui išliko tebesitęsianti Rusijos agresija prieš Ukrainą. ES ateitį temdė neaiški BREXIT baigtis ir migracijos iššūkiai. Islamiškasis fundamentalizmas ir toliau destabilizavo padėtį Afrikoje, Artimuosiuose Rytuose. Auganti Kinijos politinė, ekonominė ir karinė galia tampa iššūkiu ne tik regiono valstybėms, bet ir visai demokratinei šalių bendrijai.

9 grafikas. Lietuvos gyventojų dalis, mananti, kad Lietuvos interesų tarptautinėje bendruomenėje įgyvendinimas yra užtikrintas, proc. (5.5. Krypties rodiklis)

Šaltinis: 2018 metais Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centro „Vilmorus“ atlikta gyventojų nuomonės apklausa

Kaip ir ankstesniais metais apie trečdali Lietuvos gyventojų mano, kad Lietuvos interesai tarptautinėje bendruomenėje yra užtikrinami, visgi gerokai išaugo šiuo klausimu nuomonės neturinčių asmenų skaičius (2017 m. – 31 proc., 2018 m. – 38 proc.), ir padaugėjo užsienio politika nesidominčių gyventojų (2017 m. nesidomėjo 63 proc., 2018 m. – 66 proc.). Pabrėžtina, kad institucijų vykdomai Lietuvos užsienio politikai pritarė 46 proc. apklaustųjų, nepritarė 18 proc. (tai daug mažiau, nei 2017 m. – 26 proc.). Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad 57 proc.

asmenų, kurie kreipėsi pagalbos į Užsienio reikalų ministeriją ar diplomatinės atstovybes, teikiamų paslaugų kokybę vertino gerai ir labai gerai (šis procentas išliko stabilus nuo 2017 m.).

5.5.1. Darbas. Strateginių santykių su JAV, Vokietija, Prancūzija ir Jungtine Karalyste stiprinimas ir plėtra.

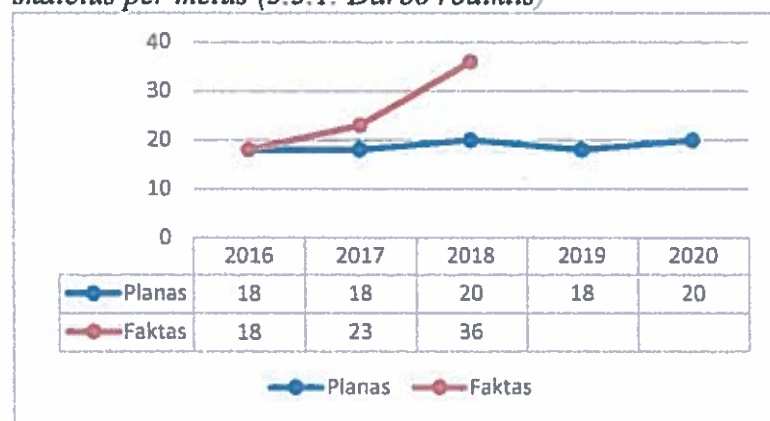
2018 m. ir toliau buvo stiprinama Lietuvos **strateginė partnerystė su JAV**, siekiant dar tvirtesnio JAV angažavimosi užtikrinant Lietuvos saugumą ir gynybą Rusijos keliamų grėsmių akivaizdoje. Siekiant šių tikslų 2018 m. Lietuvos diplomatinės tarnybos ir kitų institucijų pastangomis buvo plėtojamas bendradarbiavimas su JAV Kongreso ir Administracijos pareigūnais. Svarbiausiais pasiekimas šioje srityje – 2018 m. balandžio 3 d. Baltuosiuose rūmuose įvykęs Baltijos šalių vadovų ir Jungtinių Amerikos Valstijų Prezidento susitikimas, kurio metu priimta bendra politinė deklaracija, įtvirtinanti bendrą įsipareigojimą stiprinti saugumą, ekonominius ir žmonių tarpusavio ryšius.

Dinamiškiausiai Lietuvos politiniai, saugumo ir ekonominiai santykiai iš trijų **didžiausių Europos Sąjungos valstybių** plėtojosi su Vokietija. Daug dėmesio skirta bendrų priemonių atremti hibridines ir dezinformacijos grėsmes, paieškai. Stipri **Vokietijos parama Lietuvai** buvo juntama ir kitose srityse. 2018 m. į Lietuvą iš Vokietijos atgabentas archyvinis Lietuvos Tarybos 1918 m. vasario 16 d. nutarimo originalas, Vokietijos įmonė „Hella“ atidarė padalinį Lietuvoje, o kompanija „Continental“ pradėjo 95 mln. eurų investicijas.

2018 m. augo strateginės **Lietuvos ir Prancūzijos partnerystės** svarba. Lietuvos ir Prancūzijos santykiai pasižymėjo aukščiausio lygmens politiniais kontaktais, gilėjančiu bendradarbiavimu gynybos srityje ir siekiu stiprinti Europos tapatybę. 2018 m. Lietuva ir Prancūzija suderino naują strateginės partnerystės planą 2018–2022 m., kuriuo iš naujo nubrėžtas Lietuvos ir Prancūzijos bendras tikslas – stiprinti ateities Europą.

Pasitraukimas iš ES ir vidinis JK politinis nestabilumas **ribojo Lietuvos ir JK santykių dinamiką**. Darbiniuose santykiuose dominavo saugumo ir gynybos klausimai, sankcijų Rusijai politika, Rytų partnerystės darbotvarkė, reformų Ukrainoje klausimai. Pasitraukimo iš ES derybose Lietuva nuolatos kėlė piliečių teisių, bendradarbiavimo prekybos, inovacijų, finansinių technologijų (Fintech) srityse, partnerystės saugumo srityje klausimus. Tęsiant bendradarbiavimą su JK saugumo politikos srityje, 2018 m. pasirašytas galutinis susitarimo memorandumas apie Jungtinių ekspedicinių pajėgų (JEF) sukūrimą ir visapusišką jų parengtį. Svarbus dėmesys skirtas regioniniam bendradarbiavimui, atnaujintas NB8+JK premjerų lygio susitikimų formatas.

10 grafikas. Aukšto lygio susitikimų su JAV, Vokietijos, Prancūzijos ir Jungtinės Karalystės atstovais skaičius per metus (5.5.1. Darbo rodiklis)

Šaltinis: Užsienio reikalų ministerijos duomenys

Ministras Pirmininkas, užsienio reikalų, krašto apsaugos, energetikos, ekonomikos ir inovacijų ministrai ir kiti aukšto rango Seimo ir Vyriausybės pareigūnai. 2018 m. Lietuvoje ne kartą viešėjo JAV Kongreso narių, Kongreso narių patarėjų ir JAV politiką formuojančių aukštų pareigūnų delegacijos, lankėsi visi aukščiausi Vokietijos pareigūnai: Federalinis Prezidentas, Federalinė Kanclerė, federaliniai užsienio reikalų ir gynybos ministrai.

Pagal URM duomenis, stiprinant strateginius santykius su JAV ir didžiausiomis ES valstybėmis 2018 m. įvykdo daugiau nei planuota aukšto lygio susitikimų (**36 susitikimai**). Jų skaičių padidino plati Lietuvos valstybingumo atkūrimo šimtmečio renginių užsienyje programa, Popiežiaus Pranciškaus apsilankymas Lietuvoje. Išvykstantuosiuose ir atvykstantuosiuose susitikimuose dalyvavo Lietuvos Respublikos Prezidentė, Seimo Pirmininkas,

5.5.2. Darbas. 2016 m. liepos 8–9 d. NATO valstybių ir vyriausybių vadovų susitikime Varšuvoje priimtų sprendimų visišką įgyvendinimą ir tęstinumą užtikrinimas

2018 m. įvyko esminis lūžis Lietuvos gynybos finansavime – įgyvendintas įsipareigojimas atitikti NATO standartą, gynybai skiriant 2 proc. bendrojo vidaus produkto (BVP). 2018 m. liepos 11-12 d. Briuselyje surengtu NATO vadovų susitikimu pradėtas naujas NATO adaptacijos prie besikeičiančios saugumo aplinkos etapas, kuriame bus tęsiamos Varšuvoje sutartos iniciatyvos ir stiprinamos papildomomis priemonėmis. Vadovų susitikime Briuselyje pasiekti Lietuvos saugumui aktualūs rezultatai. **Patvirtinta transatlantinio ryšio svarba**, priimant atitinkamą deklaraciją apie transatlantinį saugumą, sutarta dėti daugiau pastangų tolygesniam naštos pasidalijimui užtikrinti. Sutarta, kad sprendimas dėl priešakinių pajėgų dislokavimo būtų visiškai įgyvendintas. Lietuvai aktualu, kad šalyje dislokuotas NATO priešakinių pajėgų batalionas būtų paremtas įgalinančiais oro ir jūrų elementais. Priimta Parengties iniciatyva, kuria siekiama, kad NATO turėtų daugiau ir geriau parengtų pajėgų veikti per trumpą laiką. Ši iniciatyva svarbi Lietuvai netikėto užpuolimo grėsmės kontekste. Karinio mobilumo srityje įsipareigota supaprastinti sienos kirtimą, nustatyti alternatyvius tiekimo kelius, rengti atitinkamas pratybas kariniam mobilumui patikrinti. Įgyvendinus šį sprendimą, taps paprastesnis sąjungininkų pajėgų vykimas į Lietuvą. Patvirtintas dokumentas dėl NATO jūrų pajėgų sustiprinimo. Įgyvendinus numatytus tikslus, būtų atkurti NATO gebėjimai kariauti jūroje, vystomi reikiami pajėgumai, kurie prisidėtų prie Baltijos jūros saugumo.

Žengtas žingsnis kovos su hibridinėmis grėsmėmis srityje – sutarta steigti NATO greitojo reagavimo komandas, kurios operatyviai padėtų hibridinį išpuolį patiriančioms Aljanso narėms. Hibridinio išpuolio atveju Lietuva galėtų pasiremti šiuo kuriamu NATO instrumentu. Sustiprintas dėmesys Aljanso energetinio saugumo problemai, sutarta atnaujinti NATO vaidmenį energetinio saugumo srityje ir vystyti NATO gebėjimą paremti šalių narių pastangas, parengta NATO veiklos energetinio saugumo srityje ataskaita. Šiomis pastangomis Lietuva sustiprino savo autoritetą energetinio saugumo srityje, išaugo Vilniuje veikiančio NATO Energetinio saugumo kompetencijų centro svaris.

NATO kontaktinės ambasados funkcijas atliekanti Lietuvos atstovybė Kijeve įgyvendino projektus, kuriais buvo didinamas Ukrainos visuomenės žinomumas apie NATO veiklą, kuriama palanki viešoji nuomonė Ukrainos suartėjimo su NATO tikslams. Su NATO sąjungininkais sutarta, kad 2019 m. Lietuva perims NATO kontaktinės ambasados Moldovoje vaidmenį.

5.5.4. Darbas. Lietuvos strateginių interesų užtikrinimas priimant ES sprendimus Lietuvai prioritetinėse srityse

Siekdama užtikrinti Lietuvos strateginių interesų įtvirtinimą priimant ES sprendimus, URM koordinavo Lietuvos institucijų veiklą, siekė, kad būtų tinkamai identifikuoti ir Lietuvos pozicijose atspindėti Lietuvos interesai.

Europos Vadovų Tarybos (EVT) sprendimuose atspindėti svarbiausi Lietuvos interesai: tęsiamas ES vieningos rinkos gilinimas, dėmesys Rytų kaimynystei (pratęstos ES sankcijos Rusijai, po Solsberio atakos pritarta naujam sankcijų režimui dėl cheminio ginklo), pabrėžta kova prieš dezinformaciją, stiprinamas kibernetinis saugumas, akcentuojami ES-NATO santykiai, prekybos politika. Vadovai brėžė gaires tolesnėms deryboms dėl daugiametės finansinės perspektyvos ir akcentavo visapusiško požiūrio į migracijos iššūkius įgyvendinimą.

2018 m. gruodžio mėnesį valstybėms narėms pristatytas bendras Europos išorės veiksmų tarnybos (EIVT) ir Europos Komisijos **veiksmų planas kovai su dezinformacija**. Lietuvos ir partnerių iniciatyva užduotį ES institucijoms suformulavo birželio mėnesį įvykusi EVT. Lietuvos ir bendraminčių pastangomis per šiuos metus sukurtas tvirtas pagrindas tolesniam darbui siekiant koordinuoto ES atsako į dezinformaciją. Tai svarbi dedamoji tiek kuriant atsaką į hibridines grėsmes, tiek stiprinant ES atsparumą.

Lietuvai tapus **ES Baltijos jūros regiono strategijos (ES BJRS) politikos srities Energetikos dėmens koordinatorė**, 2018 m. kartu su Latvija pradėta kurti regioninė energetinio

efektyvumo platforma, kurios tikslas – paskatinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą tarp regiono valstybių siekiant ES energetinio efektyvumo tikslų. URM kartu su Latvijos Ekonomikos ministerija ėmėsi iniciatyvos įkurti tarptautinį konsiliumą, apjungiantį Baltijos jūros regiono valstybines institucijas, suinteresuotas organizacijas bei verslus, su tikslu iškelti energetinio efektyvumo sritį į regioninį lygmenį.

2018 m. aktyviai dalyvauta sprendžiant svarbiausius **ES migracijos darbotvarkės klausimus**: nagrinėta Bendros Europos prieglobsčio sistemos reforma ir Komisijos pasiūlymas dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos. Pasiekta, kad 2018 m. spalio mėn. EVT išvadose būtų įtrauktas Lietuvos siūlomas bendrų ES išorės sienų stebėjimo standartų nustatymas. Išorės migracijos dimensijos srityje Lietuva nusprendė sirti finansavimą (2,6 mln. eurų) antrajam Pabėgėlių priemonės Turkijai etapui bei antrą savanorišką indėlį (200 tūkst. eurų) Patikos fondui Afrikai.

2018 m. pagrindinis dėmesys buvo skiriamas pasirengimui deryboms dėl **naujos Daugiametės finansinės programos 2021-2027 m.** (toliau - DFP), taip pat vyko politinės diskusijos ES Taryboje dėl svarbiausiųjų prioritetų ir jų finansavimo kitoje finansinėje perspektyvoje, reguliariai vyko Lietuvos atstovų susitikimai su kitų ES valstybių narių atstovais, siekiant pristatyti svarbiausius Lietuvos prioritetus ir poziciją DFP klausimu. Bendrųjų reikalų tarybos ir Europos Vadovų Tarybos posėdžiuose Lietuva išsakė savo poziciją dėl Sanglaudos politikos ir Bendrosios žemės ūkio politikos, Ignalinos atominės elektrinės uždarymo finansavimo, svarbių projektų, tokių kaip „Rail Baltica“ ir elektros tinklų sinchronizacija, finansavimo, sienų standartų bei išorės instrumentų. Taip pat Lietuva pabrėžė būtinybę užtikrinti prieigą naujosios ES šalims (įstojusioms į ES po 2004 m.) prie Horizontas Europai programos, kurios tikslas skatinti mokslinius tyrimus ir inovacijas ES. Politinis sutarimas dėl naujos DFP nebuvo pasiektas, tačiau 2018 m. gruodžio mėn. ES valstybių narių vadovai sutarė pasiekti sutarimą dėl naujos DFP iki 2019 m. rudens.

5.5.5. Darbas. Lietuvos interesus atitinkančių ES ir tarptautinių organizacijų sprendimų ir rekomendacijų dėl Baltarusijos Astravo atominės elektrinės branduolinės saugos ir aplinkosaugos priėmimas

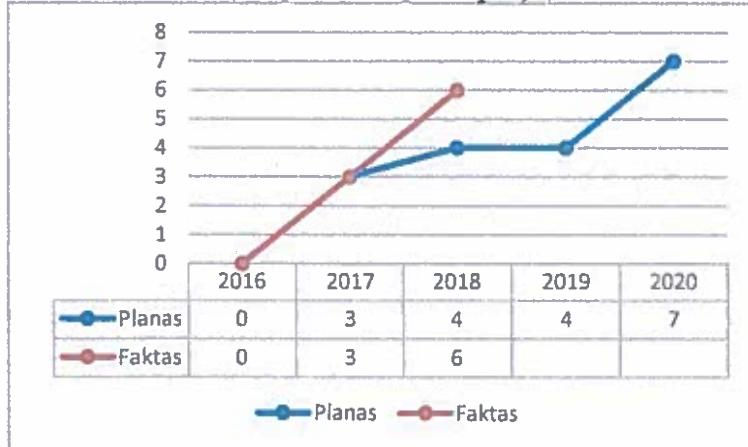
Siekiant išlaikyti Astravo atominės elektrinės (toliau – Astravo AE) problemą tarptautinės bendruomenės akiraityje ir pristatant Lietuvos poziciją Astravo AE klausimu, 2018 m. buvo tęsiamas nuolatinis darbas dvišalio tarptautinio bendradarbiavimo rėmuose, atitinkamuose ES formatuose, taip pat daugiašaliuose – Jungtinių Tautų konvencijos dėl poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste (Espoo konvencija), Branduolinės saugos konvencijos, Jungtinės panaudoto kuro ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo saugos konvencijų - formatuose, Tarptautinėje atominės energijos agentūroje (TATENA). Vykdomas aktyvus dialogas su Europos Komisija tam, kad tolesnis ES bendradarbiavimas su Baltarusija būtų sąlygojamas Astravo AE branduolinės saugos ir aplinkosaugos užtikrinimo klausimo sprendimo. Nuo 2018 m. vidurio, paskelbus Astravo AE rizikos ir atsparumo vertinimo (vadinamųjų ES streso testų) išvadas, nuosekliai dirbama, kad EK išliktų užangažuota, kad Baltarusija įgyvendintų streso testų rekomendacijas iki Astravo AE paleidimo.

Siekiant užtikrinti, kad sąlyginumai dėl aukščiausių tarptautinių branduolinės saugos ir aplinkosaugos standartų būtų taikomi priimant sprendimus dėl paramos ir bendradarbiavimo su ES kaimynystės šalimis, tame tarpe ir Baltarusija, siekiama, kad į atitinkamus Lietuvos pasiūlymus būtų atsižvelgta ES Kaimynystės, plėtros ir tarptautinio bendradarbiavimo bei ES Branduolinės saugos bendradarbiavimo reglamentuose, kurių peržiūra prasidėjo 2018 m.

2018 m. II pusėje prasidėjo intensyvus pasirengimas Espoo konvencijos Neeiliniam šalių susitikimui (2019 m. vasario mėn.), kuriame numatyta tvirtinti sprendimą dėl Astravo AE neatitikimo konvencijos nuostatoms. Rengiantis šiam susitikimui telkiama tarptautinės bendruomenės parama Lietuvos pozicijai per ambasadas (išplatintos atitinkamos instrukcijos), dvišalių vizitų metu (ši parama ypač svarbi, kadangi Baltarusija aktyviai dirba su šalimis siekdama pakeisti sprendimą į sau naudingą), taip pat ES šalių koordinaciniuose Tarybos tarptautinių aplinkos klausimų darbo grupės (WPIEI) susitikimuose, konsultacijose su Europos Komisija.

11 grafikas. Tarptautinių konvencijų šalių sprendimų ir rekomendacijų, atitinkančių Lietuvos interesus, skaičius (kaupiamasis principas) (5.5.5. Darbo rodiklis)

Šaltinis: Užsienio reikalų ministerijos duomenys

2018 m. buvo priimti šeši Lietuvai palankūs sprendimai ir rekomendacijos, stiprinantys valstybės branduolinės saugos ir aplinkosaugos interesus, tame tarpe ir tiesiogiai susijusius su Astravo AE: 1) 2018 m. balandžio 19 d. Europos Parlamentas priėmė rezoliuciją dėl Baltarusijos, kurioje yra atkreipiamas dėmesys ir į Astravo AE: Europos Parlamentas kviečia EIVT ir Europos Komisiją teikti pirmenybę Astravo AE saugai, užtikrinti, kad ES-Baltarusijos santykių progresas

priklausytų nuo Baltarusijos atvirumo ir bendradarbiavimo bei nuo to, ar Baltarusija pilnai laikysis tarptautinių branduolinės saugos ir aplinkosaugos standartų. 2) 2018 m. liepos 2 d. Europos branduolinės saugos reguliuotojų grupė (ENSREG) patvirtino Astravo AE rizikos ir atsparumo vertinimo (streso testų) ekspertinės peržiūros ataskaitą. Pagal ES metodologiją atlikti streso testai patvirtino, kad Astravo AE nėra saugi: ataskaitoje užfiksuoti rimti projekto trūkumai seisminės saugos vertinimo, saugos funkcijų gerinimo ir sunkių avarijų valdymo srityse. Visose srityse pateikta svarbių rekomendacijų, kaip pašalinti trūkumus ir pagerinti Astravo AE saugos lygį. 3) 2018 m. rugsėjo 17-21 d. TATENA generalinės konferencijos metu patvirtinta rezoliucija dėl branduolinės saugos, kurioje pabrėžta TATENA misijų (įskaitant ir avarinės parengties) atlikimo, rezultatų viešinimo ir rekomendacijų įgyvendinimo svarba bei aukščiausių branduolinės saugos standartų taikymo naujoms atominėms elektrinėms svarba. 4) 2018 m. spalio 10 d. Europos Tarybos Generalinė Asamblėja priėmė rezoliuciją „Branduolinė sauga ir saugumas Europoje“, kurioje paragino Baltarusiją neišduoti licencijos Astravo AE veiklai, kol ji neatitiks tarptautinių saugos reikalavimų, nebus atsižvelgta į streso testų rekomendacijas, pakviesta pilnos apimties TATENA aikštelių vertinimo misija. Rezoliucija buvo priimta su Lietuvos pasiūlymais. 5) 2018 m. ES užsienio reikalų tarybos išvadose dėl diplomatijos vandens srityse, Lietuvos iniciatyva įtraukta nuostata, kad ES kaimynystėje plėtojant projektus, kurie gali turėti sienas peržengiantį poveikį vandens ištekliams, privalu atitikti visus tarptautinius aplinkosaugos bei branduolinės saugos standartus. 6) 2018 m. gruodžio 20 d. ES Aplinkos taryboje Astravo AE ir Espoo konvencijos klausimu Lietuvą parėmė 8 šalys.

5.5.6. Darbas „Atstovavimas Lietuvos interesams, įskaitant Lietuvos piliečių, gyvenančių Jungtinėje Karalystėje, teisių apsauga, derybose dėl Jungtinės Karalystės išstojimo iš ES ir jos naujų santykių su ES“

2018 m. didelis dėmesys buvo skirtas Lietuvos pozicijų koordinavimui dėl JK išstojimo iš ES sutarties ir Politinės deklaracijos nuostatų. Užtikrintas nuoseklus pasirengimas specialiosios Bendrųjų reikalų tarybos (50 str.) ir EVT (50 str.) susitikimams, kuriuose buvo vertinama derybose pasiekta pažanga, priimami sprendimai dėl tolesnių veiksmų. Pagal 2018 m. lapkričio mėnesį pasiekto ES-JK susitarimo ir Politinės deklaracijos nuostatas⁴ jie visiškai atitinka Lietuvos interesus. Įsigaliojus JK išstojimo iš ES sutarčiai 2019 m. kovo 30 d. prasidėtų ir iki 2020 m. gruodžio 31 d. tęstusi pereinamasis laikotarpis, t. y. JK pasitraukimas iš ES vyktų tvarkingai, būtų apsaugotos Lietuvos (ir ES) piliečių teisės JK, užtikrintas JK finansinių įsipareigojimų vykdymas.

⁴ Susitarimas dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Atrijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos; Politinė deklaracija, kuria nustatomi Europos Sąjungos ir Jungtinės Karalystės būsimų santykių pagrindiniai principai.

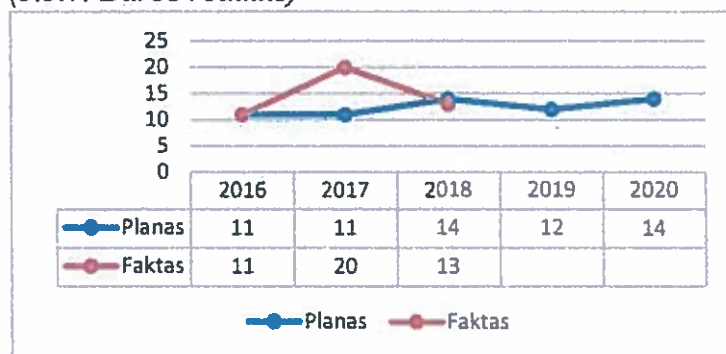
2018 m. išliekant neaiškumui, ar pasiektas susitarimas bus ratifikuotas JK parlamente ir įsigalios, URM skyrė didelį dėmesį pasirengimui JK išstojimui iš ES bei galimam JK išstojimui be susitarimo. URM, BREXIT procesą koordinuojanti institucija, vertino galimą BREXIT politinį bei finansinį poveikį Lietuvos įmokoms į ES biudžetą nesusitarimo atveju, papildomų administracinių pajėgumų poreikį, atlikta keistinių teisės aktų analizė, pradėta tikslinė, šiuo metu JK gyvenantiems lietuviams, informacijos sklaidos socialiniuose tinkluose kampanija, kurios tikslas – supažindinti JK gyvenančius, dirbančius ir studijuojančius Lietuvos piliečius su “netvarkingo” BREXIT (JK išstojimo iš ES be susitarimo) padariniais, pokyčiais teisinio statuso, socialinės ir sveikatos apsaugos srityse, kitais praktiniais aspektais.

5.5.7. Darbas. Santykių su Baltijos ir Šiaurės Europos valstybėmis, siekiant geresnės regiono integracijos ir regiono prekės ženklo įtvirtinimo tarptautiniu lygiu, plėtra

Šiaurės ir Baltijos valstybių (NB8) santykiuose pagrindinis dėmesys buvo skirtas regiono saugumui ir veiklos koordinavimui tarptautiniuose forumuose (Jungtinių Tautų, žmogaus teisės, bendri pareiškimai NB8 vardu). Reikšmingas regiono integracijos žingsnis – kvietimas Baltijos valstybėms dalyvauti Šiaurės Ministrų tarybos sukurtoje laikinoje taryboje skaitmenizacijos klausimais. Sėkmingas Lietuvos pirmininkavimas Baltijos Ministrų Tarybai (BMT) 2018 m. užtikrino didesnę dėmesį Baltijos šalių infrastruktūriniais projektams: Baltijos šalys ir Lenkija pasirašė ketinimų laiškus dėl inovacijų diegimo Via Baltica kelyje, Suomija pakviesta dalyvauti Via Rail Baltica projekte. Europos Komisijai pateikta bendra Baltijos valstybių perdavimo sistemų operatorių paraiška dėl 1-ojo Baltijos valstybių elektros tinklų ir kontinentinės Europos tinklų sinchronizacijos etapo. Lietuvos ir Lenkijos perdavimo sistemos operatoriai AB „Amber Grid“ ir GAZ-SYSTEM S.A. pasirašė dujų tinklų sujungimo sutartį, kuria patvirtino galutinį sprendimą investuoti į dujotiekių jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos (GIPL) projektą ir pradėjo dujotiekių statybos etapą.

Sėkmingas bendradarbiavimo pasiekimas – Vilniuje pasirašytas Lietuvos, Estijos ir Latvijos vyriausybių susitarimas dėl abipusės pagalbos ir bendradarbiavimo nelaimių prevencijos, pasirengimo ir reagavimo į nelaimės srityje.

12 grafikas. Aukšto lygio susitikimų su Baltijos ir Šiaurės valstybių atstovais skaičius per metus (5.5.7. Darbo rodiklis)

Šaltinis: Užsienio reikalų ministerijos duomenys

2018 m. įvyko 13 aukšto lygmens susitikimų su Baltijos ir Šiaurės valstybių atstovais.

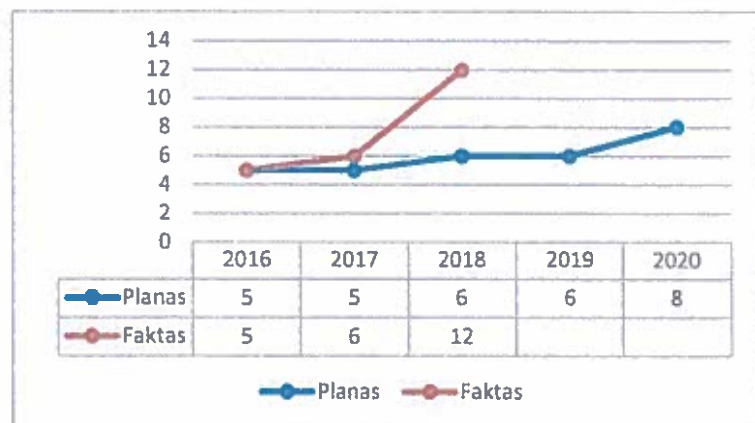
Prie sėkmingo bendradarbiavimo ir Lietuvos, kaip gerbiamos ir vertinamos pasaulyje partnerės pripažinimo, prisidėjo ir vieni iš pirmųjų, Lietuvos pasveikinti Nepriklausomos valstybės atkūrimo proga į Lietuvą atvykę Švedijos, Norvegijos ir Nyderlandų karališkosios poros.

5.5.8. Darbas. Pozityvaus bendradarbiavimo su Lenkija darbotvarkės formavimas, atsižvelgiant į bendrus saugumo ir ekonominius interesus

Energetiniai, ekonominiai ir saugumo interesai sustiprino Lietuvos ir Lenkijos politinį bendradarbiavimą. 2017-ųjų Lietuvos ir Lenkijos premjerų pasiektas proveržis, dinamika ES viduje, regioninio saugumo iššūkiai ir bendras abiejų šalių interesas užtikrinti JAV karių dislokavimą regione, energetinės nepriklausomybės ir strateginių komunikacijų ir transporto arterijų vystymo interesai 2018 m. dar labiau politiškai suartino Lietuvą ir Lenkiją. Atnaujinus dialogą tautinių mažumų švietimo klausimais buvo siekiama stiprinti pasitikėjimą ir spręsti iššūkius, su kuriais

susiduria mokytojai, mokiniai ir jų tėvai. Švietimo, mokslo ir sporto ministerija koordinavo ir rėmė septynių lietuviškų formaliojo ir neformaliojo švietimo mokyklų Lenkijoje veiklą, parėmė penkių lituanistinių mokyklų mokytojus, kitą kultūrinę ir švietimo veiklą. Lenkiškų TV kanalų retransliacija tapo kitu žingsniu tautinėms mažumoms ištrūkti iš Rusijos informacinės erdvės. 2018 m. buvo tęsiamas dialogas dėl Lenkijos išitraukimo į NB8 formato susitikimus. Stipresni jaunimo, akademinės bendruomenės, pilietinės visuomenės ryšiai buvo remiami per Lietuvos ir Lenkijos jaunimo mainų fondą.

13 grafikas. Aukšto lygio susitikimų su Lenkijos atstovais skaičius per metus (5.5.8. Darbo rodiklis)

Šaltinis: Užsienio reikalų ministerijos duomenys

2018 metais Lietuvos ir Lenkijos santykiai sugrįžo į strateginės partnerystės vagą: dvigubai (iki 12 susitikimų) išaugo aukščiausio lygio Lietuvos ir Lenkijos pareigūnų vizitų skaičius, kurių metu priimti kritinės svarbos sprendimai dėl infrastruktūrinių sinchronizacijos, dujų, transporto projektų. Pastebimas nuo nepriklausomybės atkūrimo laikų glaudžiausias bendradarbiavimas gynybos ir saugumo srityse. Prie gausaus Lietuvos ir Lenkijos aukštų

pareigūnų vizitų ir susitikimų skaičiaus prisidėjo ir abiejų valstybių šimtmečio minėjimai, dialogas dėl ES ateitis, ekonominiai interesai ir ypač glaudūs parlamentų bendradarbiavimas. Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas pasisakė Lenkijos Seime, pirmą kartą po 7 metų pertraukos Lietuvoje lankėsi Lenkijos užsienio reikalų ministras, Lietuvos Premjeras Krynicoje gavo metų žmogaus apdovanojimą. Lietuvos Prezidentė lankėsi Lenkijoje 2 kartus, o Lenkijos Prezidentas Lietuvoje paminėjo Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį.

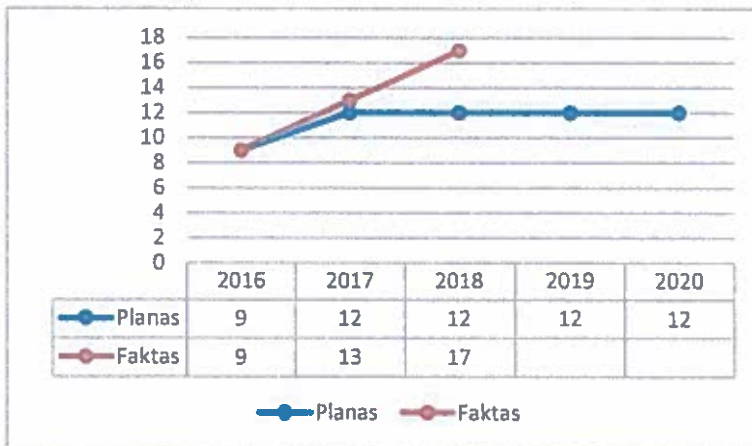
5.5.9. Darbas. Demokratinėmis vertybėmis grįstos ir nacionalinio saugumo interesus atitinkančios Rytų kaimynystės politikos plėtojimas

2018 m. daug dėmesio buvo skirta Rytų partnerystės politikai įgyvendinti ir santykiams su Rytų partnerystės šalimis stiprinti. Surengti pirmieji atnaujintos Rytų partnerystės daugiašalio bendradarbiavimo formatų susitikimai, kuriuose sutarta dėl tolesnių žingsnių įgyvendinant „20 pasiekimų 2020 metams“ dokumentą, patvirtintą Rytų partnerystės Briuselio viršūnių susitikime (2017 m. lapkričio 24 d.). Pažymėtina, kad diskutuojant dėl tolimesnių žingsnių, buvo atsižvelgta į daugelį Lietuvos pasiūlymų, atversiančių galimybę atsakingoms Lietuvos institucijoms su Rytų partnerystės šalimis aktyviau dalintis jų turima reformų patirtimi (per ES dvynių projektus ir pan.) ir kartu prisidėti prie sėkmingos Rytų partnerystės šalių transformacijos, jų suartėjimo su ES. Daug dėmesio iš Lietuvos pusės buvo skirta Rytų partnerystės Briuselio viršūnių susitikime sutartam Asocijuotųjų Rytų partnerių (dar vadinamo asocijuotuoju trejetu) glaudesniai bendradarbiavimui tiek tarpusavyje, tiek ir tarp jų bei ES. Lietuvos ir kitų šalių pastangos prisidėjo prie to, kad būtų surengti pirmieji susitikimai tarp ES ir asocijuotojo trejeto.

Aktyviai rengtasi ir artėjančiam Rytų partnerystės dešimtmečiui (2019 m.). Sutarta, kad šios sukakties minėjimui bus skiriamas didesnis dėmesys tiek Rytų partnerystės šalyse, tiek ir ES valstybėse narėse. Sutarta, kad vienas Rytų partnerystės dešimtmečio renginių – Rytų partnerystės Jaunimo forumas – 2019 m. vasarą bus surengtas Lietuvoje. Palaikytas ir tradiciškai aktyvus dvišalis bendradarbiavimas su Rytų partnerystės šalimis: Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjime Lietuvoje lankėsi Ukrainos, Sakartvelo prezidentai, 2018 m. gegužės 26 d. Sakartvelo šimtmečio minėjimo renginiuose Tbilisyje dalyvavo Respublikos Prezidentės D. Grybauskaitės vadovaujama delegacija, 2018 m. gruodžio 16 d. Seimo pirmininkas dalyvavo Sakartvelo prezidentės S. Zurabišvili inauguracijos ceremonijoje.

14 grafikas. Aukšto lygio susitikimų su Rytų partnerystės šalių atstovais skaičius per metus (5.5.9. Darbo rodiklis)

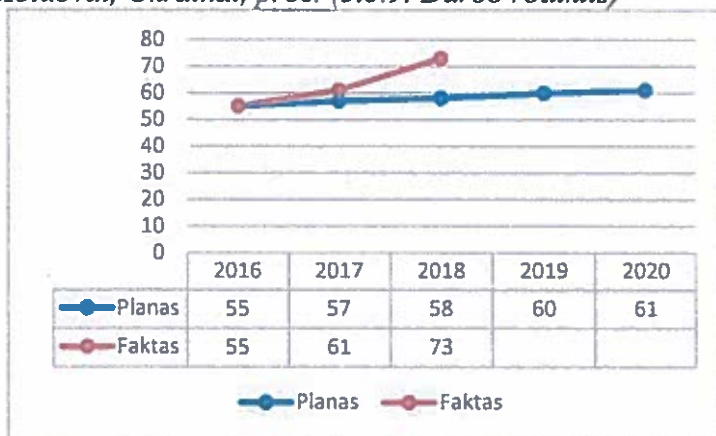
Šaltinis: Užsienio reikalų ministerijos duomenys

Pateikiami duomenys atspindi, kad 2018 m. dvišaliai ir daugiašaliai diplomatiniai santykiai su Rytų kaimynystės regiono valstybėmis ir toliau buvo itin aktyvūs. Šioje srityje iš viso surengta 17 aukšto lygio susitikimų. Planuotas rodiklis viršytas, nes šalia tradiciniais tapusių aukšto lygio vizitų ir susitikimų su Rytų partnerystės šalimis, ataskaitiniu laikotarpiu vyko dar ir Lietuvos valstybingumo atkūrimo šimtmečio renginiai tiek Lietuvoje, tiek ir kitose Rytų kaimynystės valstybėse, buvo

minimos ir kitos sukaktys (pvz., Rusijos karinės agresijos prieš Sakartvelą 10-metis).

2018 m. tęstas glaudus bendradarbiavimas su asocijuotomis ES partnerėmis Ukraina, Moldova ir Sakartvelu. Buvo nuosekliai remiamos šiose šalyse vykstančios reformos, teikiama humanitarinė ir karinė pagalba, parama kovojant su propaganda. Atsižvelgiant į Lietuvos užsienio politikos prioritetus bei Ukrainos, Sakartvelo ir Moldovos vyriausybių pastangas įgyvendinti reikalingas reformas, tęsiamas vystomasis bendradarbiavimas, teikiama šios šalims politinė ir ekspertinė parama.

15 grafikas. Rytų partnerystės šalims per URM vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai programą skiriamos vystomojo bendradarbiavimo paramos dalis, tenkanti Sakartvelui, Moldovai, Ukrainai, proc. (5.5.9. Darbo rodiklis)

Šaltinis: Užsienio reikalų ministerijos duomenys

2018 m. iš URM vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai programos Rytų partnerystės šalims skirtos lėšos sudarė 1 255 418 eurų, iš jų Ukrainai, Sakartvelui ir Moldovai teko 919 246 eurų. Ukrainoje įgyvendinti 23 projektai, Sakartvele – 10 projektų, Moldovoje – 8 projektai. Ukrainoje, Sakartvele, Moldovoje įgyvendinti 8 regioniniai projektai.

Taip pat vykdytos viešinio veiklos (www.orangeprojects.lt tinklapyje), surengta metinė vystomojo

bendradarbiavimo konferencija (prioritetinis renginys).

Užtikrinta tolesnė parama su Rusijos agresija susiduriančiai Ukrainai. Rusijai toliau pažeidžiant Ukrainos suverenitetą ir teritorinį vientisumą (pvz. Kerčės tilto atidarymas, nelegalūs rinkimai okupuotoje teritorijoje rytų Ukrainoje ir pan.) ar net naudojant tiesioginę karinę agresiją (Ukrainos laivų užpuolimas Kerčės įlankoje ir jūreivių paėmimas nelaisvėn) Lietuva nedvejodama palaikė Ukrainą ir siekė tarptautinių sankcijų Rusijos atžvilgiu stiprinimo. Kai kuriais atvejais buvo įvestos nacionalinės sankcijos (2018 m. kovą po pasikėsinimo prieš Sergejų Skripalį, ir 2018 m. gruodį – dėl Kerčės sąsiaurio įvykių).

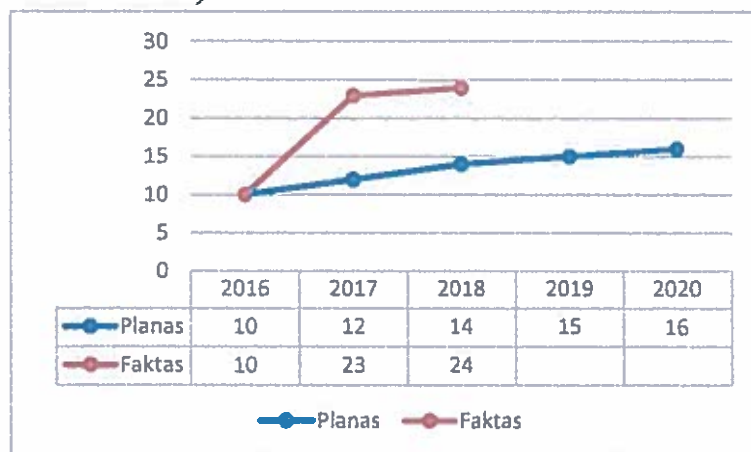
Tęstas Europos plano Ukrainai (toliau – EPU) projekto pristatymas pagrindinėse ES ir G7 sostinėse, taip pat Kijeve. Briuselyje planas kelis kartus buvo aptartas su Europos Komisijos, Europos Vadovų Tarybos, EIVT, Europos Parlamento atstovais ir – bendradarbiaujant su CEPS tyrimų centru

- pristatytas akademinėi ir ES tarnautojų bendruomenei. EPU projektas buvo pristatytas 2018 m. sausio 26 d. Vilniuje surengtame tarptautiniame seminare pagrindiniams tarptautiniams bankams ir finansinėms institucijoms ir 2018 m. lapkričio 9 d. Vilniuje vykusiame Europos ilgalaikių investuotojų asociacijos susitikime. 2018 m. rugsėjo 14 d. Vilniuje taip pat buvo surengtas Lietuvos patirties pritraukiant investicijas perdavimo Ukrainai seminaras.

Galutinai baigtas Lietuvos ir Rusijos valstybės sienos demarkavimo procesas. Valstybės sienos linijos padėties protokolas-aprašas, pasirašytas 2017 m. gruodžio 20 d. Vilniuje. Lietuvos Respublikos Vyriausybė šios sienos demarkavimo dokumentus patvirtino 2018 m. sausio 31 d. Iš Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijos gavus pranešimą apie baigtas būtinas vidaus procedūras, 2018 m. balandžio 26 d. demarkavimo procesas buvo galutinai baigtas.

Tęsta parama Rusijos demokratams. 2018 m. gegužės 25-26 d. jau penktą kartą surengtas Vilniaus Rusijos forumo susitikimas, o 2018 m. gegužės 28 d. Lietuvos iniciatyva surengta ES užsienio reikalų ministrų vakarienė su vienu pagrindinių Rusijos opozicijos lyderių M. Chodorkovskiu. Toliau aktyviai bendradarbiauta su nevyriausybine organizacija „Freedom House“, vykdančia „Demokratijos prieglobsčio“ programą – jos dėka, Lietuva tarptautinėje arenoje yra vis labiau matoma, kaip saugi buveinė iš Rusijos, Baltarusijos priverstinai besitraukiantiems demokratinės opozicijos ir pilietinės visuomenės veikėjams. 2018 m. Vilniuje įamžintas ir Boriso Nemcovo atminimas (2018 m. rugpjūčio 24 d. įvyko oficiali jo vardu pavadinto skvero atidarymo ceremonija) – Vilnius tapo antru miestu pasaulyje (po Vašingtono), kuriame tokiu būdu buvo įamžintas B. Nemcovo atminimas.

16 grafikas. Viešosios diplomatijos renginių Rytų kaimynystės temomis skaičius per metus (5.5.9. Darbo rodiklis)

Šaltinis: Užsienio reikalų ministerijos duomenys

2018 m. tiek Lietuvoje, tiek ir Rytų kaimynystės valstybėse buvo surengta beveik dvigubai daugiau nei buvo planuota viešosios diplomatijos renginių. Tokiam rodiklio viršijimui lemiamos reikšmės turėjo labai aktyvi Lietuvos diplomatių atstovybių regione (visų pirma, Ukrainoje ir Sakartvele) veikla, taip pat 2018 m. pradžioje startavęs Rytų partnerystės Briuselio viršūnių susitikimo (2017 m. lapkričio 24 d.) sutarimų įgyvendinimas, kur Lietuva daug dėmesio skyrė sustiprintam

bendradarbiavimui su asocijuotaisiais Rytų partneriais. Šiame kontekste, didelį vaidmenį suvaidino ir toliau stiprinta parama Rusijos pilietinei visuomenei, stiprėjantis tarptautinis bendradarbiavimas kovojant su dezinformacija ir kitomis iš Rusijos kylančiomis hibridinėmis grėsmėmis.

5.5.10. Darbas. Lietuvos narystė EBPO 2018 m.

2018 m. buvo baigtas Lietuvos vertinimas 21 Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (toliau – EBPO) komitete. 2018 m. birželio 28 d. Lietuvos Respublikos Seimui ratifikavus 1960 m. gruodžio 14 d. Paryžiuje priimtą Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos konvenciją ir Paryžiuje pasirašytą Susitarimą dėl Lietuvos Respublikos prisijungimo prie Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos konvencijos sąlygų, 2018 m. liepos 5 d. Lietuva oficialiai tapo 36-ąja visateise EBPO šalimi nare. Narystė EBPO padės pritraukti investicijų, turės teigiamos įtakos tarptautinio skolinimosi kaštams, socialinei ir ekonominei atskirčiai mažinti ir tvariam šalies augimui užtikrinti. Lietuva taip pat galės naudotis naujausiais EBPO tyrimais ir taikyti gerąją EBPO šalių narių patirtį, gerindama valstybės valdymo kokybę.

EBPO periodiškai teikdama rekomendacijas, padės Lietuvai gerinti ekonomikos valdymo efektyvumą. 2018 m. pabaigoje Paryžiuje buvo įsteigta Lietuvos Respublikos nuolatinė atstovybė prie Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos, per kurią Lietuva dalyvaus kuriant ir priimant tarptautines taisykles įvairiose politikos srityse, turinčiose tiesioginės įtakos Lietuvos raidai. Taip pat atsivers papildomos galimybės aukšto lygio kontaktams su EBPO šalių vadovais.

5.5.11. Darbas. Lietuvos ekonominių ir prekybinių interesų gynimo efektyvinimas, įskaitant ekonominio atstovavimo užsienyje sistemos reformą

2018 metais sistemingai dirbta skatinant Lietuvos eksportą, tiesiogines užsienio investicijas ir įvažiuojamąjį turizmą, siekiant efektyvaus Lietuvos diplomatinių atstovybių darbo ekonominės diplomatijos srityje ir geresnės koordinacijos tarp ekonominės diplomatijos veikloje dalyvaujančių institucijų.

Siekiant užtikrinti efektyvesnę ir labiau koordinuotą atstovavimą ekonominiams interesams užsienyje, inicijuotas, parengtas ir su atitinkamomis institucijomis suderintas Vyriausybės nutarimo dėl specialiųjų atašė nuostatų projektas. 2018 m. surengti 3 Vyriausybės komisijos-Ekonominės diplomatinės tarybos darbo grupės (toliau – EDT DG) posėdžiai, kurių metu verslo asocijuotų struktūrų atstovams buvo reguliariai pristatomi valstybės pareigūnų vizitų ir ekonominio atstovavimo užsienyje planai, diskutuojama apie prioritetus ir diplomatinių atstovybių veiklą ekonominėje srityje.

Ginanant Lietuvos prekybinius ir ekonominius interesus ES prekybos politikos priemonėmis, organizuoti prekybos politikos renginiai, naudotasi ES muitų suspendavimo ir rinkos apsaugos instrumentais, apgintos Lietuvos pozicijos ES derybose dėl laisvosios prekybos susitarimų ir su prekybos politika susijusioje teisėkūroje. Pasinaudodamos ES nustatytu muitų taikymo sustabdymu ir kvotomis tam tikrų žaliavų ir komponentų importui, Lietuvos įmonės 2018 m. sutaupė apie 6,5 mln. eurų. Laisvosios prekybos susitarimų teikiamos lengvatos ir Lietuvos atstovavimas daugiašalėje prekybos sistemoje – Pasaulio prekybos organizacijoje, leidžia Lietuvai kasmet sutaupyti virš 14 mln. eurų maito mokesčių lietuviškos kilmės eksportui. Papildomai, atstovaujant Lietuvos įmonių interesams, ES taikomomis prekybos apsaugos priemonėmis pasiekta, kad Lietuvos įmonėms kasmet būtų užtikrintas pajamų ir pelningumo didėjimas (konkrečiau pajamų padidinimo neįmanoma apskaičiuoti, tačiau neužtikrinus lygių konkurencinių sąlygų, galimos labai didelės neigiamos pasekmės).

2018 m. pasiekti svarbiausi sprendimai, susiję su elektrinių dviračių ir trašų rinkos apsauga. Elektrinių dviračių apsaugos srityje nuo metų vidurio įvestos rinkos apsaugos priemonės leido reikšmingai didinti pajamas bei planuoti naujas investicijas į gamybos plėtrą. Trašų rinkos apsaugos srityje po dviejų peržiūrų pratęstas antidempingo priemonių galiojimas Rusijos kilmės amonio nitrato trašoms, taip pat inicijuotas tyrimas dėl skystų trašų, kurio sprendimai bus priimti 2019 m. Lietuvos gamintojams taip pat svarbūs buvo sprendimai dėl rinkos apsaugos instrumentų taikymo biodyzelinui.

Liepos 17 d. pasirašytas ES-Japonijos ekonominės partnerystės susitarimas (toliau – EPA). Nuo EPA taikymo pradžios bus eliminuojama 91 proc. muitų, o EPA visiškai įsigaliojus – 97 proc. Lietuvos eksportuotojai sutaupys apie 800 tūkst. eurų maito mokesčių per metus. Naikinami Japonijos netarifiniai prekybos barjerai Lietuvai aktualiuose pramonės sektoriuose: notifikavimo sistemos farmacijos gaminiams, kosmetikai ir medicininei įrangai, odos ir avalynės kvotų sistema.

Balandžio 21 d. pasiektas principinis susitarimas dėl ES-Meksikos asociacijos susitarimo prekybinės dalies atnaujinimo. Susitarimui įsigaliojus, 99 proc. ES-Meksikos prekybos vyks be muitų. Susitarimas Lietuvai sudarys sąlygas pradėti į Meksiką žemės ūkio produktų eksportą: per 7 metus bus liberalizuojami 5 proc. muitai miežiams ir 10 proc. muitai kviečių glitimui; suteiktos

betarifės kvotos ES pieno produktų eksportui, kurios leis juos eksportuoti į Meksiką be muitų, dabar siekiančių net 45proc. sūriams ir pieno milteliams, 20 proc. sviestui.

Spalio 19 d. ES pasirašė laisvosios prekybos ir investicijų susitarimus su Singapūru. Lietuvai svarbu, kad susitarime pasiektas realus rinkos atvėrimas paslaugų ir viešųjų pirkimuose sektoriuose, kur Lietuva turi potencialo eksportui į Singapūrą (Fintech, IT technologijos, gyvybės mokslai ir kt. aukštųjų technologijų paslaugos). Svarbu ir tai, kad sutartos kilmės taisyklės užtikrina, jog per Singapūrą lengvatinėmis sąlygomis į ES rinką nepateks Kinijos kilmės gaminiai (Lietuvai aktualu surimi, plastikai, dviračiai).

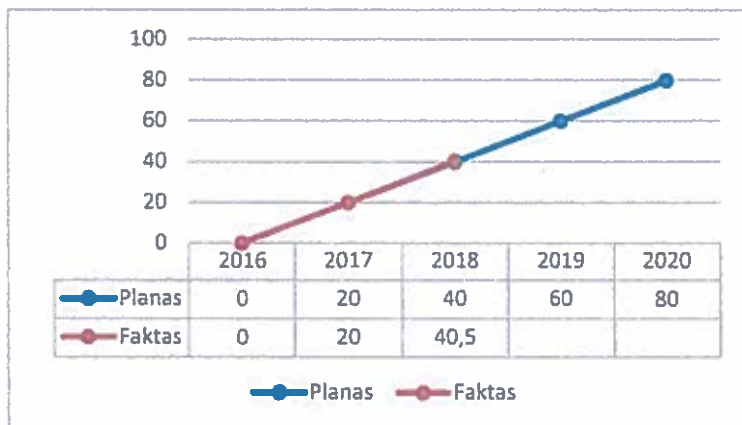
Spalio 17 d. EK patvirtino pasiūlymus dėl Tarybos sprendimų pasirašyti ir sudaryti laisvosios prekybos ir investicijų susitarimus su Vietnamu. Visiškai įsigaliojęs susitarimas panaikins 99% importo muitų abiejose šalyse. Susitarimas aktualus Lietuvai, nes pagerins eksporto sąlygas mėsos (panaikins 20 proc. muitą), paukštienos (panaikins 40 proc. muitą), pieno (panaikins 10 proc. muitą), grūdų produktams (panaikins 15 proc. muitą), medienai (panaikins 10 proc. muitą), tekstilei (panaikins 20 proc. muitą), baldams (panaikins 25 proc. muitą), surimių filė (panaikins 30 proc. muitą). Svarbu ir tai, kad derybų eigoje pavyko apsaugoti Lietuvai jautrų surimi sektorių, jų Vietnamas lengvatinėmis sąlygomis galės įvežti tik labai ribotą kiekį (500 t per metus).

2018 m. birželio mėnesį ES pradėjo derybas dėl laisvosios prekybos sutarčių su Australija ir Naująja Zelandija. Prekybos susitarimais bus siekiama šalinti esamas kliūtis prekybai, panaikinti muitus prekėms ir suteikti geresnę prieigą prie paslaugų rinkos ir viešųjų pirkimų Australijoje ir Naujojoje Zelandijoje. Derybas tikimasi baigti iki 2019 metų pabaigos.

2018 m. gruodžio mėnesį patvirtintas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma tiesioginių užsienio investicijų į ES tikrinimo sistema. Reglamentas patvirtina valstybių narių teisę kurti ir išlaikyti nacionalinius tiesioginių užsienio investicijų (toliau – TUI) patikros mechanizmus ir vertinti TUI ir susijusius sandorius nacionalinio saugumo ir viešosios tvarkos pagrindais. Teisės aktu taip pat sukuriamas bendradarbiavimo mechanizmas tarp valstybių narių ir valstybių narių ir ES Komisijos, kuris užtikrins operatyvų keitimąsi informacija dėl nacionalinių lygiu vykdomų TUI patikrų, įskaitant EK teisę pareikšti nuomonę dėl valstybių narių atliekamos TUI patikros. ES lygiu kuriamas bendradarbiavimo mechanizmas dėl atliekamų investicijų patikrų skirtingose ES valstybėse narėse dar labiau sustiprins nacionalinius investicijų patikros mechanizmus, operatyviai keičiantis svarbia informacija apie potencialius investuotojus.

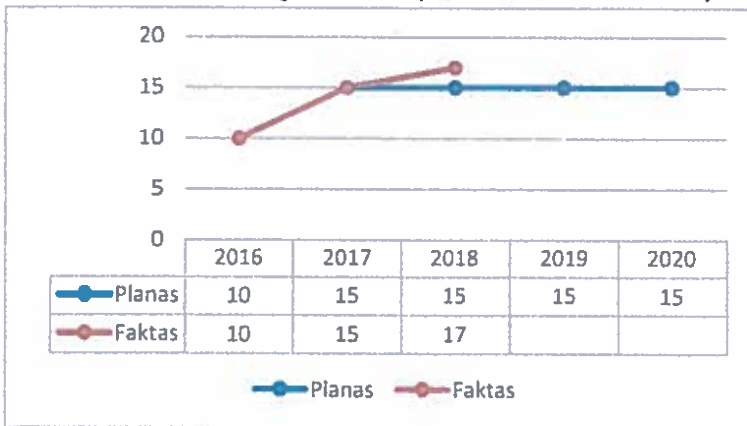
Veiksmingą diplomatinės tarnybos veiklą ginant Lietuvos ekonominius ir prekybinius interesus iliustruoja grafikuose pateikiami duomenys.

17 grafikas. Lietuvos įmonių pajamų didinimas naudojant prekybos politikos instrumentus, mln. Eur (kaupiamasis principas)(5.5.11. Darbo rodiklis)

Šaltinis: Užsienio reikalų ministerijos duomenys

18 grafikas. Prekybos politikos ir laisvosios prekybos sutarčių pristatymų įmonėms ir socialiniams partneriams skaičius per metus (5.5.11. Darbo rodiklis)

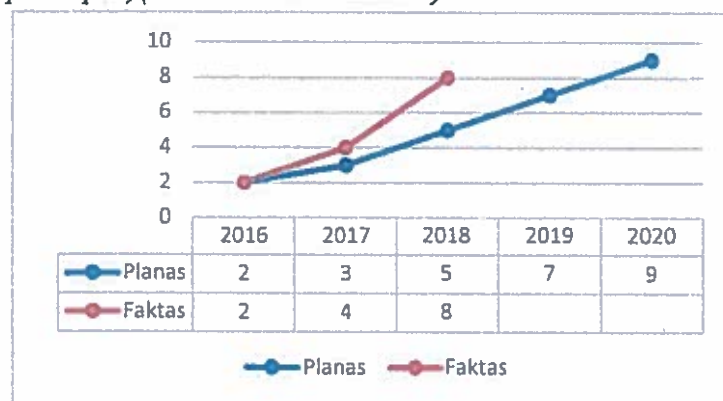
Šaltinis: Užsienio reikalų ministerijos duomenys

2018 m. buvo vykdoma nuolatinė komunikacija ES bendrosios prekybos politikos temomis su Lietuvos pramone, gamintojais, importuojančiomis įmonėmis, vartotojais ir pilietine visuomene. Iš viso organizuota 17 pristatymų: apie BREXIT pasekmes ir būsimus prekybos santykius su JK, prekybos apsaugos priemonės, ES laisvosios prekybos susitarimus (pvz., CETA), prekybinius santykius su JAV ir kita. 2018 m. lapkričio 20 d. ministro Lino

Linkevičiaus vardu organizuota aukšto lygio prekybos konferencija „Global Trade – What Is In It For Us“, kurioje dalyvavo PPO generalinis direktorius Roberto Azevedo, ES prekybos komisarė Cecilia Malmstrom, Suomijos prekybos ministrė ir kt.

Siekiant aktyvinti abipusiškai naudingą dvišalį ekonominį bendradarbiavimą su užsienio valstybėmis, buvo toliau plėtojami tokio bendradarbiavimo teisiniai pagrindai, visų pirma sudarant ekonominio bendradarbiavimo susitarimus ir dvišales investicines sutartis (toliau – BIT). 2018 metais suderėti ir pasirašyti ekonominio bendradarbiavimo susitarimai su Omanu, Argentina ir Kirgizija, konsultuojamasi dėl tokių susitarimų sudarymo su Bosnija ir Hercegovina, Pakistanu, Pietų Afrikos Respublika. 2018 m. pasirašyta ir nauja BIT su Turkija, pakeisianti 1994 m. sudarytą sutartį. Naujoji sutartis atitinka tarptautinės investicijų teisės aktualijas, EBPO rekomendacijas, taip pat ES teisės aktų reikalavimus investicijų apsaugos srityje ir taps pavyzdžiu rengiamoms BIT su kitomis valstybėmis. Taip pat suderėta BIT su Iranu (laukiama Europos Komisijos leidimo ją pasirašyti), tęsiamos konsultacijos dėl BIT sudarymo su Jungtiniais Arabų Emyratais, Saudo Arabija ir Izraeliu, inicijuotas jų rengimas su Šri Lanka ir Gana.

19 grafikas. Sudarytų tarptautinių susitarimų su potencialių rinkų valstybėmis skaičius (kaupiamasis principas)(5.5.11. Darbo rodiklis)

Šaltinis: Užsienio reikalų ministerijos duomenys

URM duomenimis, planuotas rodiklis yra nežymiai viršytas.

Kadangi vienu metu sutartys yra rengiamos su daugeliu valstybių, kiekvienos jų dinamika yra sunkiai prognozuojama. Palankiai susiklosčius aplinkybėms, pavyko sėkmingai baigti užsitęsusias derybas ir sudaryti sutartis su kelių skirtingų regionų valstybėmis. Plečiant tokių sutarčių geografiją nemažai prisidedama prie siekio ieškoti naujų rinkų ir jose įsitvirtinti.

5.5.12. Darbas. Lietuvos indėlio ir matomumo tarptautinėse ir regioninėse organizacijose didinimas stiprinant taiką, demokratiją ir saugumą, ginant žmogaus teises, užtikrinant darnų vystymąsi

Dalyvaudama tarptautinių organizacijų veikloje, Lietuvos diplomatinė tarnyba dėjo pastangas didinti Lietuvos indėlį į tarptautines ir regionines organizacijas ir matomumą jose. **Žmogaus teisių**

sirtyje, įtvirtinant tarptautinių žmogaus teisių standartus ir sprendžiant žmogaus teisių pažeidimus konfliktų zonose (Rusijos okupuotose teritorijose Ukrainoje, Sakartvele ir Moldovoje), buvo parengta daugiau nei 80 nacionalinių pasisakymų (Europos Taryboje, JT Žmogaus teisių taryboje ir JT Generalinės Asamblėjos Trečiajame komitete), dešimt tematinių diskusijų/renginių, aktyviai dalyvauta derybose priimant JT, ESBO ir ET rezoliucijas bei sprendimus.

Stiprinant tarptautinių žmogaus teisių standartų laikymąsi Lietuvoje, kartu su partneriais pirmą kartą surengtas Nacionalinis žmogaus teisių forumas, kuris sutelkė valstybės institucijų, pilietinės visuomenės, akademinės ir verslo bendruomenės atstovus į bendras diskusijas žmogaus teisių įgyvendinimo Lietuvoje klausimais. JT Žmogaus teisių komiteto 123-iojoje sesijoje apsvaistytas Lietuvos ketvirtasis periodinis pranešimas pagal Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą. Stiprinant tarptautinius žurnalistų saugumo standartus, Lietuva aktyviai dirbo veikiančiose JT ir UNESCO darbo grupėse. Lietuvos pastangomis, žurnalistų saugumo draugų grupė buvo įkurta ir ESBO Vienoje. Skatinant lyčių lygybę ir moterų įgalinimą, prisidėta prie Prezidentės iniciatyva organizuoto pasaulinio moterų politikos lyderių forumo organizavimo Vilniuje, kuriame dalyvavo daugiau nei 400 dalyvių iš beveik šimto pasaulio valstybių.

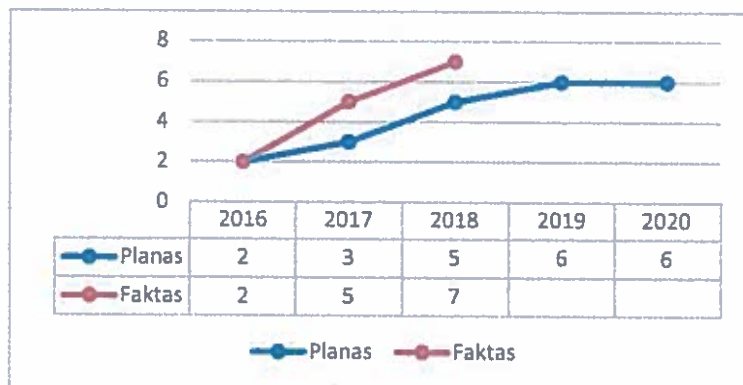
Siekiant didinti Lietuvos indėlį ir matomumą tarptautinėse organizacijose stiprinant taiką, demokratiją ir saugumą, aktyviai dalyvauta JT Generalinės Asamblėjos ir JT Saugumo Tarybos veikloje, UNESCO Vykdomosios Tarybos sesijose. 2018 m. Lietuva ir toliau išliko matoma pasisakydama Saugumo Tarybos atviruose debatuose, susijusiuose su taikos ir saugumo stiprinimu taikos palaikymo misijomis, moterų ir vaikų apsauga konfliktų metu. Išlikome aktyvūs JT Generalinėje Asamblėjoje konfliktų sprendimo, ypač Ukrainoje, Moldovoje, Sakartvele klausimais, finansiškai parėmėme tarptautinį, nepriklausomą ir nešališką tyrimo mechanizmą Sirijoje įvykdytų nusikaltimų tyrimui, dalyvavome sprendžiant klausimus susijusius su Izraelio-Palestinos konfliktu.

Kartu su Vidaus reikalų ministerija dalyvauta derybose dėl Visuotinių susitarimų dėl migracijos bei pabėgėlių klausimų, užsitikrinant, kad galutiniuose dokumentuose būtų sėkmingai atspindėtos Lietuvos pozicijos. Lietuvos indėlis ir matomumas buvo sėkmingai užtikrintas ir UNESCO Vykdomosios Tarybos 204-ojoje ir 205-ojoje sesijose priimant rezoliucijas atspindinčias Lietuvos interesus ir pozicijas dėl situacijos Kryme ir Palestinoje.

Lietuva toliau sėkmingai koordinavo UNESCO Ukrainos draugų grupės veiklą. 2018 m. Vyriausybė pritarė Lietuvos kandidatavimui į UNESCO Vykdomąją Tarybą 2021–2025 metams. 2018 m. spalio 24–25 dienomis pirmą kartą Baltijos ir Šiaurės šalyse vyko didžiausia UNESCO konferencija, skirta Pasaulinei medijų ir informacinio raštingumo savaitei. Konferencija Kaune, Vytauto Didžiojo universitete subūrė daugiau nei 300 dalyvių – žurnalistų ir ekspertų iš UNESCO, Europos Komisijos, „Twitter“ ir kitų aukščiausio lygio institucijų, organizacijų ir universitetų, kurie aptarė žiniasklaidos laisvę, manipuliavimą rinkėjais, virtualų saugumą, dezinformaciją, dirbtinį intelektą, e. valdymą ir kitus klausimus.

Sėkmingą Lietuvos atstovavimą tarptautinių organizacijų valdymo struktūrose, taip pat Jungtinių Tautų konvencijų priežiūros komitetuose atspindi Lietuvos atstovų, išrinktų į tarptautinių organizacijų formatus, skaičius.

20 grafikas. Lietuvos / Lietuvos atstovų, išrinktų į tarptautinių organizacijų formatus, skaičius (kaupiamasis principas) (5.5.12. Darbo rodiklis)

2018 m. prof. Jonas Ruškus perrinktas ekspertu į JT Neįgaliųjų teisių komitetą, o Lietuva tapo JT vaikų fondo (UNICEF) valdybos nare 2019–2021 m. laikotarpiui Rodiklio viršijimas parodo stiprėjantį, Lietuvos, kaip patikimos tarptautinės bendruomenės narės įvaizdį ir Lietuvos atstovų kompetenciją ir profesionalumą.

Siekdama užtikrinanti darnų vystymąsi, Lietuva siekia plėsti vystomojo bendradarbiavimo veiklą ir didinti lėšas vystomajam bendradarbiavimui, atsižvelgiant į Lietuvos tarptautinius įsipareigojimus – iki 2030 m. oficialiai paramai vystymuisi turi būti skiriama ne mažiau nei 0,33 proc. bendrųjų nacionalinių pajamų. Užsienio reikalų ministerijos iniciatyva oficialios paramos vystymuisi (toliau – OPV) didinimo klausimas svarstytas Nacionalinės vystomojo bendradarbiavimo komisijos posėdžiuose, kuriuose konstatuota, kad nedidinant nacionalinių asignavimų Lietuvos OPV bendrųjų nacionalinių pajamų dalies rodiklis turi tendenciją mažėti. Lietuvos institucijos ragintos aktyviau ieškoti galimybių įsitraukti į vystomojo bendradarbiavimo veiklas ir didinti asignavimus vystomajam bendradarbiavimui, atsižvelgiant į Lietuvos įsipareigojimą iki 2030 m. OPV skirti ne mažiau nei 0,33 proc. bendrųjų nacionalinių pajamų. 2018 m. rugsėjo 19 d. ir gruodžio 12 d. atlikti Vystomojo bendradarbiavimo tarpinstitucinio veiklos plano pakeitimai, siekiant įtraukti daugiau valstybės institucijų į vystomojo bendradarbiavimo veiklas, didinti jų indėlį (lėšas), teikiant paramą besivystančioms valstybėms. Išlaugus privalomai Lietuvos įmokai į Europos plėtros fondą (toliau – EPF) priimti sprendimai dėl papildomų asignavimų. 2018 m. bendra Lietuvos įmokų į EPF suma siekė 8 mln. eurų. Iš URM Vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai programos lėšų 2018 m. humanitarinei pagalbai skirta 300 tūkst. eurų, iš jų – 140 tūkst. eurų Ukrainai. Į vystomojo bendradarbiavimo veiklą vykdančius ar koordinuojančius fondus, tarptautines organizacijas ir tarptautines finansų institucijas įmokėta 496,8 tūkst. eurų savanoriškų įmokų.

URM koordinavimo ES Dvynių ir TAIEX programos, siekiant užtikrinti sėkmingą Lietuvos institucijų dalyvavimą programoje (laimėti 3 projektai Moldovoje ir 1 – Sakartvele). Rezultatai prisidėjo prie nacionalinius interesus atitinkančių tikslų įgyvendinimo – demokratinių vertybių sklaidos, saugumo stiprinimo, bendradarbiavimo ryšių stiprinimo, taip pat tarptautinių krizių, iššūkių sprendimo ir prevencijos. Pažymėtina, kad Lietuvos dalyvavimas vystomojo bendradarbiavimo veiklose reikšmingai prisideda prie Lietuvos, kaip patikimos ir atsakingos tarptautinės bendruomenės narės, įvaizdžio formavimo. Šiame kontekste taip pat paminėtina Lietuvos visuomenės nuomonė: birželio mėn. EK organizuota apklausa parodė, kad 77 proc. Lietuvos gyventojų mano, kad parama besivystančioms šalims prisideda prie teisingesnio ir sąžiningesnio pasaulio, 72 proc. pritaria, kad skurdo besivystančiose šalyse įveikimas yra moralinė ES pareiga, o 74 proc. mano, kad pasaulinio skurdo įveikimas turėtų teigiamą poveikį visiems ES piliečiams.

5.5.13. Darbo „Lietuvos žinomumo, kultūros sklaidos ir kūrybinio potencialo užsienyje stiprinimas“ veiksmas: Valstybės šimtmečio minėjimo užtikrinimas

Minint Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį, pagrindiniai tikslai buvo didinti Lietuvos matomumą pasaulyje, stiprinti tarpvalstybinius ryšius, strategiškai svarbioms užsienio auditorijoms pristatyti modernią, kuriančią Lietuvą, jos aukštąją kultūrą ir mokslinius pasiekimus, nuosekliai plėtoti kultūrinę ir skaitmeninę diplomatiją.

Įgyvendinant šiuos tikslus, URM ir 57 diplomatinės atstovybės užsienyje įgyvendino 175 projektus užsienyje ir 24 Lietuvoje. **Bendri Baltijos šalių, švenčiančių šimtmetį, prisistatymo projektai užsienyje** (M. Levickis ir pianistas G. Alekna šventiniame koncerte „Baltijai-100“, Lietuvos, Latvijos ir Estijos jaunos džiazo atlikėjų jungiančios grupės „Tree stones Quartet“ koncertai Ukrainoje, Ispanijoje, Londono knygų mugė, simbolistų paroda Musée d'Orsay Paryžiuje, prisistatymas BOZAR menų centre Briuselyje ir kt.) suteikė galimybę užmegzti ilgalaikę strateginę partnerystę kultūros lauke ir pasiekti didesnę matomumą ir platesnes auditorijas.

Bendradarbiaujant su įtakingais partneriais, URM iniciatyva JAV keturiuose miestuose buvo pristatyta Ray Bartkaus instaliacija „Sodai“. **Didelio matomumo projektai** – tinkamas Lietuvos pristatymo užsienyje pavyzdys. Jie leidžia pristatyti unikalias Lietuvos meno kolekcijas užsienio visuomenei, garsinti Lietuvos vardą plačiai auditorijai.

Didelė dalis šimtmečiui skirtų renginių buvo tęstinio pobūdžio, įtraukiant **Lietuvai svarbias užsienyje gyvenančias išeivijos bendruomenes**, stiprinant istorinę diplomatiją. Tęstinio pobūdžio renginiai skatina ir regioniško principą: Litvakų dienos Londone, pritraukiančios dideles tikslines auditorijas, kelia susidomėjimą ir kaimyninėse šalyse, todėl žydiškų renginių ciklas buvo organizuojamas ir Airijoje, taip buvo pasiekta dar didesnė auditorija.

Strateginis ir kryptingas Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio renginių planavimas, bendradarbiaujant su kitomis Lietuvos pristatymą užsienyje koordinuojančiomis institucijomis, leido pasiekti **strategiškai svarbias tikslines grupes**: vietos politikus (daugelyje Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui skirtų renginių ir minėjimų dalyvavo aukšto rango vietos pareigūnai (pvz., Prancūzijos prezidentas E. Macron – parodos Orsè muziejuje atidaryme, JAV Senato narys R. Durbin, reziduojamų šalių užsienio reikalų ministrai, parlamentų atstovai ir kt.)), akademinę bendruomenę (užmegzti bendradarbiavimo ryšiai su universitetais, istorijos institutais, muziejais, prestižinėmis meno galerijomis, pabrėžtinai ilgalaikio pobūdžio bendradarbiavimas su Londono karališkuoju koledžu (King's College London), plėtojant kultūrinės diplomatijos strategiją), verslo atstovus, kuriems per šiuolaikiškas technologijas atspindinčius renginius buvo pristatomas Lietuvos, kaip modernios ir patrauklios šalies investuoti, potencialas. Daugelis 2018 m. organizuotų šimtmečio renginių padėjo užmegzti ryšius tolesniam ilgalaikiam bendradarbiavimui su politikos, kultūros ir verslo atstovais.

Vienas svarbiausių URM projektų, skirtų Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui – ilgalaikės ekspozicijos „**Kuriančiajai diplomatijai - 100**“ atidarymas Vytauto Didžiojo universiteto rektorato rūmuose Kaune, minint Lietuvos diplomatinės tarnybos šimtmetį. Ekspozicija veiks trejus metus, artimiausi tikslai – bendradarbiauti su Švietimo, mokslo ir sporto ministerija dėl galimo edukacijos Lietuvos moksleiviams plano sudarymo. URM taip pat inicijavo Lietuvos diplomatinės tarnybos šimtmečiui skirtos kolekcinės monetos išleidimą (moneta 2018 m. vasario 13 dieną pristatyta Signatarų namuose Vilniuje (bendradarbiaujant su Lietuvos banku) ir Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui skirtą pašto ženklą (bendradarbiaujant su Lietuvos paštu).

Minint Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį, aktualizuota ir **kultūrinės ir skaitmeninės diplomatijos sąveika** bei įgyvendinamų projektų svarba. URM prisidėjo prie tikslinio informacinių vaizdo filmukų įvairiomis kalbomis „Labas“ (sukurto 2017 m. pabaigoje, bendradarbiaujant su Vyriausybės kanceliarija) viešinimo URM ir diplomacinių atstovybių paskyrose, bendradarbiaujant su Lietuvos spaudos fotografų klubu inicijavo dviejų Lietuvą reprezentuojančių spaudos fotografijų vaizdo filmukų sukūrimą, įgyvendino tris viešinimo kampanijas, skirtas šimtmečiui viešinti: #atkurtaiLietuvai100, #LTDiplomatijai100 ir #KultūrinėDiplomatija. Bendrai šiomis kampanijomis pasiekta beveik 800 tūkstančių žmonių Facebook ir Twitter paskyrose. Aktyvios grotažymės bus naudojamos ateityje, siekiant skleisti žinią apie Lietuvos kultūrinius laimėjimus. Minint A. Ramanausko-Vanago metus, vykdyta Lietuvos laisvės kovotojų kampanija (#LithuanianFreedomFighters) socialiniuose tinkluose, kurios tikslas – skleisti žinią į užsienį, kad Lietuvos partizanai kovodami prieš Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjungos (SSRS) agresiją, siekė atkurti nepriklausomą, demokratinę Lietuvos Respubliką. Pasiekta labai didelė auditorija (bendrai virš 1 milijono žmonių visame pasaulyje). 2019-aisiais minint J. Žemaičio-Vytauto metus, planuojama kampaniją tęsti.

5.5.14. Darbas. Lietuvos Respublikos diplomatinio atstovavimo tinklo peržiūra ir efektyvumo didinimas

Pertvarkant diplomacinių atstovybių tinklą, 2018 m. buvo ir toliau siekiama plėsti atstovavimą Lietuvai įvairiuose pasaulio regionuose, prisitaikyti prie globalių politinių ir ekonominių pokyčių pasaulyje, sustiprinti Lietuvos Respublikos interesų įgyvendinimą užsienyje. **Lietuvos ambasados atidarymas Kroatijos Respublikoje** – sustiprėję politiniai ryšiai su šalimi, kurioje atidaroma diplomatinė atstovybė, palaikomi oficialūs tarpvalstybiniai santykiai, sustiprinamas atstovavimas Lietuvai Vakarų Balkanų valstybėse (vienintelė Lietuvos ambasada šiame regione), vyksta daugiau

įvairaus lygio vizitų, konsultacijų. Sudaromos palankios sąlygos įgyvendinti Lietuvos užsienio politikos uždavinius, ginti Lietuvos Respublikos piliečių ir įmonių teisėtus interesus.

Lietuvai įstojus į EBPO ir prisijungus prie pažangiausių ir stipriausių pasaulio ekonomikų, **atstovybės EBPO atidarymas**, suteikia Lietuvos diplomatinei tarnybai papildomas galimybes: aukšto lygio kontaktams su EBPO šalių vadovais, per atstovybę Lietuva dalyvaus kuriant ir priimant tarptautines taisykles įvairiose politikos srityse, kurios turės tiesioginės įtakos Lietuvos raidai.

2018 m. lapkričio 28 d. Vyriausybė priėmė nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos ambasados Jungtiniuose Arabų Emyratuose įsteigimo. Persijos įlankos regionas svarbus pasaulinių politinių procesų dalyvis, ypač susijęs su saugumu ir grėsmėmis Artimųjų Rytų ir Šiaurės Afrikos regionuose. Lietuvos ir Jungtinių Arabų Emyratų (JAE) prekybos apyvarta 2017 m. buvo kiek daugiau nei 136 mln. eurų, iš jų beveik 133 mln. eurų sudarė Lietuvos eksportas. Lietuvos verslininkai įvardija JAE kaip prioritetinį tašką diplomatinio atstovavimo plėtrai. Lietuvos ambasados Egipte duomenimis, JAE gyvena iki 2 tūkst. lietuvių.

Siekiant tobulinti konsulinių paslaugų kokybę URM, diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose, 2018 m. tęstas **konsulinių paslaugų teikimo kokybės standarto** įdiegimas. Jis užtikrintų, kad interesantams būtų suteiktos tik profesionalios ir aukščiausios kokybės paslaugos, bei sumažintų kliento sugaištą laiką gaunant konsulines paslaugas.

III SKYRIUS

KITŲ PLANAVIMO DOKUMENTŲ ĮGYVENDINIMAS

Siekiant stiprinti užsienio lietuvių ryšius su Lietuva 2018 m. buvo įgyvendinamas „Globalios Lietuvos“ – užsienio lietuvių įsitraukimo į valstybės gyvenimą – kūrimo 2011–2019 metų programos įgyvendinimo *tarpinstitucinis veiklos planas*. Šio plano įgyvendinimo ataskaita artimiausiu metu bus paskelbta puslapyje adresu: <https://urm.lt/default/lt/globali-lietuva/globalios-lietuvos-programa/globalios-lietuvos-programos-igyvendinimas>

Siekiant nustatyti Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo politikos 2018–2020 metų **kryptis** ir jų įgyvendinimo priemones, užtikrinti nepertraukiamą ir veiksmingą Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo veiklą ir ją koordinuoti, didinti Lietuvos – atsakingos ir patikimos valstybės donorės – vaidmenį regione, ES, JT ir kitose tarptautinėse organizacijose, tarptautinėje bendruomenėje ir valstybėse partnerėse buvo įgyvendinamas Vystomojo bendradarbiavimo *tarpinstitucinis veiklos planas*. Šio plano įgyvendinimo ataskaita artimiausiu metu bus paskelbta puslapyje adresu www.orangeprojects.lt

Užsienio reikalų ministras

Linas Linkevičius